

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Miasta Pszów na lata 2004-2006

Pszów, maj 2004

Spis Treści

Wstęp

1. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO.....	5
2. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM PLANU	6
2.1 KRÓTKI RYS HISTORYCZNY PSZOWA.....	6
2.2 POWIERZCHNIA I POŁOŻENIE W KONTEKŚCIE REGIONU.....	8
2.3 OCHRONA ŚRODOWISKA.....	11
2.3.1 Gospodarka wodno-ściekowa.....	11
2.3.2 Ochrona powietrza.....	15
2.3.3 Gospodarka odpadami.....	16
2.3.4 Środowisko przyrodnicze.....	17
2.4 TURYSTYKA.....	17
2.5 ŁAD PRZESTRZENNY.....	20
2.5.1 Infrastruktura techniczna.....	20
2.5.2 Środowisko naturalne.....	23
2.5.3 Stan obiektów dziedzictwa kulturowego.....	25
2.5.4 Własność nieruchomości.....	25
2.6 GOSPODARKA.....	27
2.7 SFERA SPOŁECZNA.....	31
2.8 ANALIZA FINANSOWA.....	36
2.9 ANALIZA SWOT.....	40
3. ZADANIA POLEGAJCE NA POPRAWIE SYTAUACJI NA DANYM OBSZARZE..	43
3.1 KRYTERIA OKREŚLAJĄCE HIERARCHIE WAŻNOŚCI.....	45
3.2 LISTA ZADAŃ DO ZREALIZOWANIA WEDŁUG HIERARCHII WAŻNOŚCI PO UWZGLĘDNIENIU KRYTERIÓW SELEKTYWNYCH (PLANOWANA KOLEJNOŚĆ REALIZACJI PROJEKTÓW).	46
4. REALIZACJA PROJEKTÓW	47
5. POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANIAMI REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY	49
6. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO ..	51
7. PLAN FINANSOWY NA LATA 2004 – 2006.....	54
8. SYSTEM WDRAŻANIA.....	55
9. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ	56
9.1 SYSTEM MONITOROWANIA PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	56
9.2 SYSTEM OCENY PLANU ROZWOJU LOKALNEGO.....	56
9.3 KOMUNIKACJA SPOŁECZNA – SPOSOBY INICJOWANIA WSPÓŁPRACY POMIĘDZY SEKTOREM PUBLICZNYM, PRYWATNYM I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI.	56

Wstęp

Wymóg opracowania niniejszego Planu Rozwoju Lokalnego wynika z obowiązku przyjętej procedury tworzenia dokumentów w kontekście wdrażania procesu absorpcji funduszy strukturalnych. Plan Rozwoju Lokalnego realizowany będzie w ramach jednego z działań Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego współfinansowanego z dwóch funduszy strukturalnych: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) oraz Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Opracowany Plan ma odzwierciedlenie w poszczególnych dokumentach programowych takich jak:

- ü Narodowy Plan Rozwoju (NPR) – określającym strategię społeczno- gospodarczą Polski w pierwszych latach członkostwa w Unii Europejskiej. Celem NPR`u jest „rozwijanie konkurencyjnej gospodarki, opartej na wiedzy i przedsiębiorczości, zdolnej do długofalowego, harmonijnego rozwoju, zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz poprawę spójności społecznej, ekonomicznej i przestrzennej z Unią Europejską na poziomie regionalnym i krajowym”.
- ü Podstawy Wsparcia Wspólnoty (PWW) – dokument przyjęty przez komisję Europejską w uzgodnieniu z rządem polskim zawierającym strategię i priorytety działań. PWW wdrażane są przez programy operacyjne.
- ü Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego (ZPORR) – program ten rozwija cele NPR, określając priorytety, kierunki i wysokość środków przeznaczonych na realizację polityki regionalnej państwa. Program ten przygotowany został przez Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w ścisłej współpracy z samorządami wszystkich województw.
- ü Uzupełnienie ZPORR – dokument wdrażający strategię i priorytety programu, zawierającym informacje na temat działań realizowanych w ramach tego programu.
- ü Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego – dokument wdrażający strategię i priorytety strategiczne województwa śląskiego.
- ü Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta Pszów do roku 2010 – dokument prezentujący misję oraz poszczególne cele strategiczne gmina oraz kierunki jej rozwoju. Dokument został opracowany na drodze społecznych konsultacji ze przedstawicielami przedsiębiorców, kościoła oraz organizacji pozarządowych.

Według wytycznych MGPIPS realizacja Planu Rozwoju Lokalnego oparta powinna być na priorytecie 3 - Rozwój lokalny i ukierunkowana na „wspieranie ośrodków gospodarczych poprzez realizację projektów z zakresu infrastruktury technicznej, zwłaszcza połączeń

transportowych pomiędzy centrami regionalnymi, infrastruktury środowiskowej, lokalnej infrastruktury turystycznej, kulturowej i rekreacyjnej, edukacyjnej i ochrony zdrowia, tworzenia i rozwoju lokalnych mikroprzedsiębiorstw, infrastruktury służącej działalności gospodarczej oraz rewitalizacji zdegradowanych obszarów miejskich, przemysłowych i powojaskowych”.

Plan Rozwoju Lokalnego jest **dokumentem otwartym**, którego celem jest zapewnienie koncentracji i efektywności wykorzystania środków na strategiczne działania samorządu.

Informacje zawarte w Planie prezentują aktualną sytuację społeczno-gospodarczą Gminy Miasta Pszów oraz ukazują kierunki rozwoju miasta w kontekście absorpcji środków z funduszy unijnych nie tylko w ramach ZPORR`u. Odniesienie realizacji przyszłych zadań do celów „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta Pszów” umożliwia porównanie spójności podejmowanych działań w szerokim czasookresie. Natomiast powiązanie projektów z innymi działaniami realizowanymi na terenie miasta wskazuje na zintegrowane cele realizacji planu rozwoju lokalnego.

Przyjęte wskaźniki osiągnięć PRL`u odnoszą się do działań realizowanych w ramach przyjętych i przyszłych zadań wynikających z programu operacyjnego. Natomiast przyjęte systemy wdrażania i monitorowania mają na celu usprawnić właściwe wdrażanie niniejszego dokumentu.

Niezmiernie ważną częścią Planu jest system finansowania zadań w przyjętych okresach programowania Unii Europejskiej tj. lata 2004-2006 oraz 2007-2013. Opracowany schemat źródeł finansowania zadań obejmuje tylko okres pierwszy, gdyż nie znana jest alokacja środków w przyszłym programowaniu. Procentowy udział poszczególnych źródeł finansowania zadań jest szacunkowy, gdyż każde finansowanie przyznawane jest do określonych maksymalnych wartości np. do 75% ogólnych kwalifikowanych kosztów projektu.

Otwarty charakter dokumentu umożliwia wprowadzenie korekt przyjętego Planu wynikających z procesu transformacji społeczno-gospodarczych oraz zmian hierarchii priorytetów przyjętych przez Władze Miasta.

1. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Mając na uwadze realizację Układu Europejskiego sporządzonego w Brukseli dnia 16 grudnia 1991 roku, ustanawiającego stowarzyszenie między Rzeczpospolitą Polską a Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi¹ oraz przewidywaną akcesję Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej, gminy i miasta położone w Obszarze Zachodnim Polityki Rozwoju Województwa Śląskiego², wdrażając strategiczną wizję rozwoju regionalnego kraju, zawartą w Narodowym Planie Rozwoju, oraz rozwojowe strategie i programy wojewódzkie, mają na celu wybudowanie zintegrowanej infrastruktury europejskiej. Gminy te opracowały bądź opracowują własne, plany rozwoju lokalnego.

Poniższy dokument, opracowany na podstawie „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta Pszów”, jest prezentacją Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Miasta Pszów na lata 2004 – 2006.

---

¹ Dz.U. Nr 11/94, poz. 38; zm.: Dz.U. 63/95 poz. 324, 326

² Nazwa zgodna z terminologią zapisów dokonanych w strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 - 2015

2. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM PLANU

2.1 Krótki rys historyczny Pszowa

Nazwa pochodzi: podstawa tleni psza – pszono = pszenica lub pse – samopsza = rodzaj pszenicy, krochmalna pszenica. Na urodzajnym terenie uprawiano „psze” czyli jest to nazwa topograficzna – kultowa. Baza psza informuje o starożytności osady – przybliżony czas powstania X – XI wiek. Pierwsze wzmianki 1086 r. – Psovane, 1265 r., 1306 r. Psow, 1561 r. Pschow. Położona przy starym trakcie wiodącym od Bramy Morawskiej i łączącym od wieków Racibórz, Wodzisław Śl. i Pszczynę, w kotlinie Raciborsko – Oświęcimskiej na Wzgórzach Rybnickich, które tworzą polodowcowe wzniesienia poprzecinane szerokimi dolinami rzek w obrębie Księstwa Raciborskiego. Centrum Pszowa stanowi kulminacyjne wzniesienie wzgórz rybnickich o wysokości 311 m n.p.m.

Jak wynika z licznych źródeł w latach 1241 – 1242 osada Pszów została spalona przez Tatarów, a jako wieś książęca w 1265 r. uzyskała lokację na prawie niemieckim w miejsce wcześniejszego prawa polskiego.

W latach 1265 – 1293 wybudowano w Pszowie drewniany kościół parafialny p.w. Wszystkich Świętych. Na jego miejsce w latach 1350 – 1400 wzniesiono murowany kościół co świadczy o dużej randze miejscowości.

W roku 1722 do parafii pszowskiej trafia kopia cudownego obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej, która to podczas drogi zostaje uszkodzona i oddana do poprawienia wodzisławskiemu malarzowi. Obraz zostaje przemalowany gruntownie powodując zanik cech szczególnych dla Matki Częstochowskiej, co pozwoliło na oznaczenie obrazu jako wizerunku Matki Boskiej Pszowskiej. Zaczyna się nasilać ruch pielgrzymkowy zarówno ze Śląska pruskiego, austriackiego i Galicji, który przetrwał do czasów obecnych i miał znaczący wpływ na rozwój wsi. Istniejący kościół nie był w stanie pomieścić napływających wiernych, w związku z tym obiekt wyburzono i przystąpiono do budowy nowego kościoła maryjnego – barokowej budowli o szczególnie pięknej fasadzie – pod wezwaniem Narodzenia NMP (1743 – 1746).

W historii osadnictwa Pszowa, przełomowy okres przypada na XVIII i XIX w – odkryto i przystąpiono do eksploatacji złóż węgla kamiennego. Wzmoczony rozwój przemysłu górniczego przypada na 2 poł. XIX w. Powstała kopalnia „ANNA”, która od 1842r. rozpoczęła regularną eksploatację węgla kamiennego. Pszów zaczął przeżywać okres szybkiego wzrostu zaludnienia.

W układzie osadniczym zachowały się do dziś ślady jego żywiłowego w tym czasie rozwoju. Przez lata Pszów funkcjonował najpierw jako osada, potem jako miejscowość górnicza.

Istotną rolę odegrał Pszów jak i jego mieszkańcy w latach 1919 – 1921 udziałem w powstaniach śląskich a przede wszystkim w III powstaniu śląskim odegrał – 14 pułku Piechoty Wojsk Powstańczych.

Po zakończeniu I wojny światowej i plebiscycie Pszów został włączony do ziem polskich. Podczas okupacji na terenie Pszowa znajdował się oddział roboczy jeńców radzieckich obozu w Cieszynie, obóz pracy (1941-1942) oraz obóz dla wysiedlanych Polaków (1942-43).

Prawa miejskie Pszów otrzymał w 1954 r. W latach 1975 – 1994 włączony zostaje do miasta Wodzisławia Śl. jako jedna z jego dzielnic.

Od 01.01.1995 r. znowu samodzielny miastem³.

Centralne miejsce miasta zajmuje barokowy kościół pod wezwaniem Narodzin Najświętszej Marii Panny i Kalwaria. W Pszowie znajdują się także cztery przedszkola, trzy szkoły podstawowe, gimnazjum oraz szkoła ponadgimnazjalna, lodowisko, działa też Miejski Ośrodek Kultury klub sportowy, są dwa hotele i dwie stacje benzynowe. Miasto dysponuje również rozbudowaną siecią placówek usługowych i handlowych. Gospodarka miasta trwale związana jest z działalnością Kopalni Węgla Kamiennego "ANNA", która 1 marca została administracyjnie połączona z kopalnią „Rydułtowy”. Obecnie kopalnia „Rydułtowy - Anna” zatrudnia ponad 6 tysięcy osób, a dzięki połączeniu obu kopalń umożliwiono przedłużenie funkcjonowania kopalni o 25 do 30 lat.

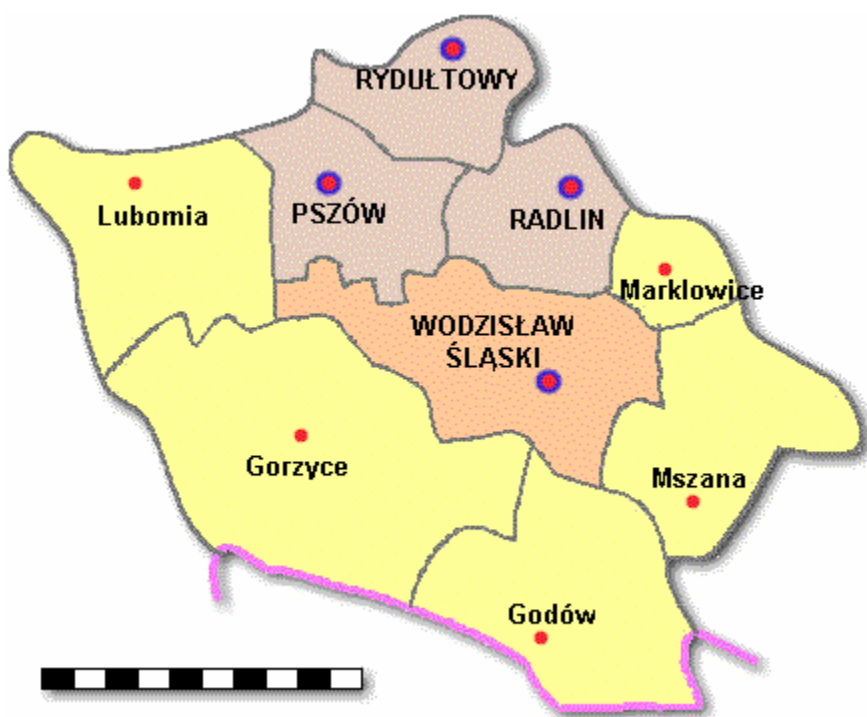
---

³ Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta Pszów

2.2 Powierzchnia i położenie w kontekście regionu

Od 1 stycznia 1999r. na mapie administracyjnej Polski wśród wielu innych, pojawił się także ziemski Powiat Wodzisławski o powierzchni 286.9 km kwadratowego i liczbie mieszkańców około 158 tyś. w jego skład weszły gminy Mszana, Marklowice, Lubomia, Gorzyce i Godów oraz miasta Radlin, Rydułtowy, Pszów i Wodzisław Śląski.

Rysunek 1 Mapa powiatu wodzisławskiego.

Pszów leży w południowo-zachodniej części województwa śląskiego na szlaku Pszczyzna - Wodzisław Śląski - Racibórz. Miasto graniczy od zachodu z gminą wiejską Lubomia, od południa z gminą miejską Wodzisław Śląski, od wschodu z gminą miejską Radlin i Rydułtowy, natomiast od północy z gminą Kornowac należącą do powiatu Raciborskiego. Miasto położone jest w bezpośredniej bliskości dużych aglomeracji przemysłowych:

- Rybnika – 13 km,
- Katowic – 65 km,
- Gliwic – 42 km
- Raciborza – 18 km.

Miasto znajduje się w pobliżu planowanej budowy autostrady Północ – Południe i posiada dogodne powiązania komunikacyjne z województwem poprzez drogi zlokalizowane w sąsiedztwie:

- Droga krajowa nr 49 relacji Pszczyna – Żory – Rybnik – Racibórz – Opole,
- Droga wojewódzka DW 933 relacji Rzechów- Pszów – Wodzisław Śląski – Pszczyna – Brzeszcze – Oświęcim – Chrzanów,
- Droga krajowa DW 936 relacji Wodzisław Śląski- Krzyżanowice usytuowana równoleżnikowo na południe od Pszowa,

W układzie geograficznym Miasto położone jest w obrębie Kotliny Raciborsko - Oświęcimskiej na Wzgórzach Rybnickich. Pod względem wyniesienia ponad otaczającymi obniżeniami, budowy geologicznej i cech morfologicznych Wzgórza podobne są do Wyżyny Śląskiej.

Istotne znaczenie również ma położenie na osi Bramy Morawskiej stanowiącej naturalny korytarz między Karpatami i Sudetami.

Centralną część Miasta stanowi płaskowyż o wysokościach 290 – 311 m npm. Zbocza opadają w trzech kierunkach południowy – zachód, południe i zachód. Pomiędzy Płaskowyżem centralnej części Miasta, a wyniesieniem na północy występuje obniżenie biegnące z północnego wschodu w kierunku południowo – zachodnim. W rejonie zboczy doliny rzeki Syrynki występuje największe zróżnicowanie rzeźby terenu.

Pszów zajmuje obszar 20,47 km², co stanowi 7% całkowitej powierzchni powiatu wodzisławskiego. Miasto liczy około 15 000 mieszkańców, co daje średnią gęstość zaludnienia 733 osób na 1 km². Pszów jest ośrodkiem o korzystnym położeniu geograficznym, atrakcyjnym dla inwestorów, bezpiecznym i przyjaznym dla mieszkańców, dbającym o rosnącą jakość życia społeczności lokalnej. Pszów znajduje się niedaleko drogowego przejścia granicznego z Czechami w Chałupkach.

Warto wspomnieć, iż Gmina Miasto Pszów jest członkiem „Stowarzyszenia Gmina Górniczych w Polsce” oraz „Stowarzyszenia Gmin Dorzecza Górnej Odry”, które tworzy Euroregion silesia. Gmina chcąc wspierać rozwój obszaru transgranicznego nawiązała współpracę z czeskim miastem Horni Benesov z którym podpisała 23 października 2000 roku umowę partnerską.

Miasto Pszów zajmuje korzystną pozycję strategiczną w kontekście powiązań europejskich ze względu na swe położenie w liniach oddziaływania VI Paneuropejskiego Korytarza Transportowego. Usytuowanie miasta i gminy Pszów w południowej części subregionu w bliskości towarowych i pasażerskich sieci transportowych, jak: istniejąca sieć dróg ekspresowych, planowana autostrada A 1, będąca fragmentem międzynarodowego programu sieci budowy autostrad TINA, planowana budowa drogi ekspresowej Racibórz – Pszczyna oraz planowana tzw. droga południowa. Bliskość strategicznej drogi wodnej Odra – Dunaj, jak i idący w ślad za tym, zapisany w umowach międzynarodowych rozwój sieci kolei szerokotorowych

i linii kolejowej typu TGV, jak i terminalu logistycznego Bohumin – Gorzyczki – Uchylsko, stanowią o infrastrukturalnych, europejskich makro powiązaniach regionalnych, w których partnerem strategicznym może okazać się nie tylko stolica regionu Katowice ale również Województwo Północno – Morawskie ze stolicą w Ostrawie.

Nakładająca się na to tło prognoza ruchu zawarta w Narodowej Strategii Rozwoju Transportu, pokazuje, że rozwiązanie jednej z największych tzw. „wieżb ruchu” znajduje się na obszarze problemowym dotyczącym strategicznego położenia Pszowa.

W kontekście położenia miasta na tle regionu warto wspomnieć o niewykorzystanym kompleksie zdegradowanych terenów kopalnianych oraz o obiektach dziedzictwa kulturowego, które ściśle wiążą się z historią i tradycją regionu.

W związku z istnieniem całego kompleksu niewykorzystanych, zdegradowanych terenów kopalnianych znajdujących się w ścisłym sąsiedztwie planowanego przebiegu drogi południowej zrodził się projekt ich wykorzystania. Projekt ten – kompleks sportowo-rekreacyjny - ma pozwolić zrewitalizować ten zdegradowany teren, a jednocześnie stworzyć zespół obiektów służących całej lokalnej społeczności i niewątpliwie podnoszący atrakcyjność turystyczną gminy. Szczegółowo koncepcja powyższego kompleksu omawiana będzie w następnych rozdziałach Planu.

Miasto posiada kilka bardzo cennych zabytków, do najistotniejszych zaliczmy kalwarię oraz Bazylikę pod wezwaniem NNMP z obrazem Matki Boskiej Uśmiechniętej, który przez Kongregację ds Kultu został uznany za święty. Miasto Pszów od początków swego istnienia było istotnym punktem szlaku pielgrzymkowego nie tylko krajowego.

Podsumowując, Pszów posiada dogodne położenie strategiczne oraz duży potencjał jednak należy podkreślić, iż aby miasto mogło się rozwijać i dokonać swoistej transformacji zarówno w centrum rekreacyjno – usługowe, jak i istotny międzynarodowy punkt europejskich pielgrzymek, warunkiem koniecznym staje się intensywny rozwój niedostatecznej infrastruktury drogowej, społecznej, sportowo - rekreacyjnej oraz stworzenie w mieście dogodnych warunków rozwoju działalności gospodarczej.

2.3 Ochrona środowiska

Stan środowiska województwa śląskiego w ostatnim 10-leciu uległ zdecydowanej poprawie. Problemy ekologiczne, spowodowane w przeszłości ekspansywną gospodarką przemysłową regionu, wieloletnim zaniedbaniem, wysoką koncentracją przemysłu wydobywczego, energetycznego i hutniczego, stopniem rozwoju miast, gęstością sieci drogowych i kolejowych, należą do najpoważniejszych na tym obszarze. Wysoki stopień koncentracji przemysłu i urbanizacji, zwłaszcza w GOP spowodował trwałe przeobrażenia tego obszaru. Wyrażają się one w znacznym zanieczyszczeniu wód i powietrza atmosferycznego, skażeniach gleb, deformacjach terenu, zaburzeniach stosunków hydrologicznych, prawie całkowitym wylesieniu centralnej części województwa i uszkodzeniami pozostałego drzewostanu. Biorąc pod uwagę fakt, że obszar województwa śląskiego zajmuje jedynie 3,9% powierzchni kraju, ilość substancji pogarszających stan środowiska oraz wytwarzanych w regionie odpadów jest nieporównywalna z jakimkolwiek innym regionem w Polsce. W skali lokalnej problem jest nawet intensywniejszy, ponieważ źródła emisji oraz wytwarzania odpadów skoncentrowane są głównie na terenach miejskich aglomeracji katowickiej i rybnickiej. Poprawa warunków środowiska zwłaszcza na tych obszarach stanowi kluczowy cel strategiczny województwa śląskiego. Podstawowym problemem regionu jest znaczne zanieczyszczenie gleby, powietrza i wody różnymi odpadami przemysłowymi.

Głównym źródłem emisji pyłów i gazów do atmosfery są procesy spalania paliw. W województwie śląskim zużywa się rocznie około 30 mln ton węgla kamiennego, 2,5 mln ton koksu, wzrasta zużycie oleju opałowego i olejów napędowych, stosunkowo mało używa się gazu ziemnego. Dominującym źródłem zanieczyszczeń jest spalanie paliw powodujące emisję 96% dwutlenku siarki i tyle samo tlenku azotu, około 80% emisji tlenku węgla pochodzi z kolei z hutnictwa.

Województwo śląskie zajmuje pierwsze miejsce w kraju pod względem emisji zanieczyszczeń pyłowych do powietrza (21,3% emisji krajowych) i drugie po województwie łódzkim pod względem emisji zanieczyszczeń gazowych (16,3%).

2.3.1 Gospodarka wodno-ściekowa

Pszów położony jest w zlewni Odry. Na terenie Miasta znajdują się źródła prawobrzeżnych dopływów tej rzeki: Suminy, Nacyny, Syrynki oraz potoków Radlińskiego i Jedłownickiego – dopływów Leśnicy.

Brak jest badań monitoringowych prowadzonych w rzekach na terenie Miasta. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach badał jakość wody w niektórych z tych rzek, ale badania te prowadzone były w ich dolnych odcinkach.

W związku z tym ich wyniki świadczą jedynie pośrednio o wpływie zanieczyszczeń z terenu Miasta na ich jakość.

Według badań przeprowadzonych w 2001 r., jedną z najczystszych rzek w dorzeczu Odry była Leśnica. W grupie wskaźników fizykochemicznych wody Leśnicy zostały zaliczone II klasy czystości, natomiast bakteriologicznie spełniają one wymagania norm klasy III i taka też jest ich klasyfikacja ogólna. Jakość rzeki Suminy uległa pogorszeniu w stosunku do roku 2000 z powodu ponadnormatywnego stężenia fosforu ogólnego i fosforanów. Pozostałe wskaźniki, poza biogenami, mieściły się w normach I – II klasy czystości. Natomiast rzeka Nacyna posiadała wody pozaklasowe, tylko w zakresie stężeń metali ciężkich i tlenu rozpuszczonego spełniała normy odpowiednio I i II klasy czystości, pozostałe wskaźniki zanieczyszczeń nie odpowiadały normom. Głównymi źródłami zanieczyszczeń Nacyny są ścieki miejskie oraz wody kopalniane tego rejonu.

Jak widać, na klasyfikację tych rzek decydujący wpływ miały ścieki bytowe, co wyrażało się podwyższoną zawartością biogenów i występującym skażeniem bakteriologicznym wody. Należy przypuszczać, że z uwagi na niewielki stopień skanalizowania Pszowa, również na jego terenie te parametry w rzekach będą podwyższone.

Gmina Pszów nie posiada na swoim terenie własnych ujęć wody pitnej. Ludność zaopatrywana jest w wodę pochodzącą z ujęć znajdujących się poza jej granicami. System rozprowadzania wody stanowią dwie magistrale ϕ 500, z których pierwsza zaopatruje rejon Wodzisławia Śląskiego, natomiast druga wyprowadzona jest w kierunku miasta Rydułtowy i Radlina⁴. Na terenie kopalni „Rydułtowy - Anna” znajdują się zbiorniki wody zasilane z ujęcia w Kłokocinie z magistrali wody przemysłowej ϕ 300 (trasa: Rybnik, Radlin)⁵.

Sieć wodociągowa administrowana jest przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Wodzisławiu Śląskim. Długość sieci wodociągowej wynosi 40,2 km natomiast długość przyłączy (2218 szt.) wynosi 38,0 km. Ogólny stan sieci i przyłączy PWiK określa jako dobry⁶.

---

⁴ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Pszowa, część I, Diagnoza sytuacji zewnętrznej miasta, Pracownia Urbanistyczna w Rybniku Sp. z o.o., Pszów, 1998 r.

⁵ Wg „Programu Ochrony Środowiska Miasta Pszów” z 2003r.

⁶ Wg danych przekazanych przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Wodzisławiu Śląskim

Sieć rozdzielcza powiązana jest z sieciami miast sąsiednich (Radlin, Wodzisław Śląski, Rydułtowy). Charakteryzuje ją zróżnicowanie materiałowe i rok wykonania. Ze względu na położenie Miasta na terenach będących w zasięgu szkód spowodowanych eksploatacją górnictwa, obserwuje się dość dużą jej awaryjność.

Na terenie Miasta brak jest kompleksowo rozpoznanego i sprecyzowanego zakresu niezbędnych przedsięwzięć dotyczących ochrony przed powodzią i suszą.

Wykonywane są jedynie bieżące renowacje rowów melioracyjnych oraz innych cieków.

Punktowe i obszarowe źródła zanieczyszczeń występujące obecnie w mieście stanowią przede wszystkim:

- ścieki socjalno-bytowe z zabudowy mieszkaniowej,
- ścieki deszczowe spływające z dróg, placów i stacji paliw,
- zanieczyszczenia spływające z pól, szczególnie w okresach po nawożeniu gruntów rolnych,

Na terenach nieskanalizowanych, powstające ścieki socjalno-bytowe odprowadzane są do szamb lub bezpośrednio do rowów i potoków. Nieszczelne szamba oraz „dzikie” wyloty kanalizacji, stanowią znaczące zagrożenie dla stanu czystości wód podziemnych i powierzchniowych. Ścieki te wprowadzają głównie zanieczyszczenia wyrażone jako BZT₅, ChZT, azot amonowy i fosforany.

Ścieki deszczowe z dróg, placów i stacji paliw zanieczyszczają wody powierzchniowe głównie substancjami ropopochodnymi spłukiwanymi z nawierzchni dróg.

Pszów nie posiada rozbudowanego systemu kanalizacji sanitarnej ani też scentralizowanego systemu kanalizacji deszczowej. Wody deszczowe z ulic odpływają więc powierzchniowo do przydrożnych rowów, a następnie do pobliskich cieków.

Zrealizowane w ostatnich latach inwestycje w zakresie gospodarki ściekowej Miasta obejmują budowę kanałów sanitarnych w ulicach Kasprowicza, Majakowskiego, Niepodległości, Traugutta, Śląskiej, Bohaterów Westerplatte, Asnyka i Pszowskiej w Pszowie o łącznej długości ponad 7,6 km. oraz budowę I etapu lokalnej oczyszczalni ścieków mechaniczno – biologicznej „Pszów” o przepustowości 1000m³/d (docelowa przepustowość 2.200m³/d). Wraz z oczyszczalnią wybudowano dwa kolektory strategiczne A i B o łącznej długości 2524 mb. I etap budowy zakończono pomyślnie w pierwszym kwartale 2004r. Koszt budowy I etapu oczyszczalni wraz z kolektorami strategicznymi to ponad 4,5 mln PLN w tym 3,8mln PLN pochodzi z pożyczki WFOŚiGW oraz NFOŚiGW. Powyższe inwestycje umożliwiły doprowadzenie w pierwszym

etapie ok. 380-400m³/d ścieków. Poniżej tabela prezentuje analizę redukcji zanieczyszczeń w wyniku oczyszczenia ścieków.

Tabela 1 Analiza redukcji zanieczyszczeń

Lp	Wskaźniki zanieczyszczeń	ścieki surowe		Ścieki oczyszczone		Zredukowany ładunek	% redukcji
		Stężenie g(O ₂ N,P)/m ³	Ładunek kg(O ₂ ,N,P)/d	Planowane stężenie g(O ₂ ,N,P)/m ³	Planowany ładunek kg(O ₂ ,N,P)/d		
1	BZT ₅	310,00	303,37	9,10	9,10	294,27	97
2	ChZT	500,00	494,46	29,70	29,70	464,76	94
3	Zawiesina ogólna	530,00	514,57	15,40	15,40	499,17	97
4	Azot ogólny	84,00	79,55	20,70	20,70	58,85	74
5	Fosfor ogólny	32,00	30,10	4,50	4,50	25,60	85

W kolejnych etapach realizacji „Planu rozwoju i modernizacji urządzeń kanalizacyjnych” przewiduje się budowę zbiorowego systemu odprowadzania ścieków opartego o kanały grawitacyjne z lokalnym przepompowniami. W Programie zakłada się wstępnie wariant z odprowadzeniem ścieków do przewidywanej do rozbudowy oczyszczalni ścieków „Pszów”. Zakłada się przyłączenie do sieci kanalizacyjnej docelowo ok. 98 % mieszkańców.

Szacuje się, że w Pszowie powstaje ok. 1740 m³ ścieków bytowo-gospodarczych, przy założeniu jednostkowej ilości ścieków na poziomie 120 l/Md, w tym ścieki z przemysłu i usług oraz wody infiltracyjne i przypadkowe. Zakłada się, że ok. 1700 m³/d zostanie odprowadzona do oczyszczalni „Pszów”, pozostałe ścieki z zabudowy rozproszonej zostaną unieszkodliwione w przydomowych oczyszczalniach ścieków.

W całym Mieście do wykonania jest ok. 163,6 km kanalizacji sanitarnej, w tym ok. 71,6 km przykanalików⁷. Rozbudowywana sieć kanalizacyjna została podzielona na 6 zadań obejmujących poszczególne części Pszowa.

W zakresie kanalizacji deszczowej brak jest rozpoznanego zakresu niezbędnych inwestycji. Wstępnie zakłada się do wykonania ok. 5 km sieci. Przy odprowadzaniu ścieków deszczowych z terenów zanieczyszczonych (stacje benzynowe, parkingi, centrum miasta, drogi wojewódzkie i krajowe itp.) należy przewidywać wykonanie podczyszczalni wód deszczowych

⁷ Na podstawie Aktualizacji koncepcji technicznych kanalizacji sanitarnej w zlewni oczyszczalni Pszów, oprac. Hydrosieć s.c., Opole 2001 r.

w celu usunięcia zawiesiny (do wartości 100 mg/l) i substancji ropopochodnych (do wartości 15 mg/l)⁸.

2.3.2 Ochrona powietrza

Teren miasta Pszowa jest zgazyfikowany. Głównym jednak surowcem energetycznym w sektorze komunalno-bytowym w mieście jest węgiel, a w dalszej kolejności gaz ziemny. Na terenie miasta Pszowa funkcjonuje system ciepłowniczy zasilany z EC „Anna” o mocy zainstalowanej 50MW, dla zasilania którego paliwem podstawowym jest węgiel. Gospodarstwa domowe korzystają w zdecydowanej większości z niskosprawnych palenisk węglowych opalanych najczęściej niskogatunkowym węglem. Zanieczyszczenia emitowane są emitarami o wysokości około 10m, co powoduje rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń po najbliższej okolicy.

Tabela 2 Emisje zanieczyszczeń do atmosfery na terenie miasta Pszowa.

<i>Rodzaj zanieczyszczenia</i>	<i>Węglowe: kotłownie lokalne, piece węglowe</i>	<i>Paliwo gazowe (gaz ziemny i płynny propan-butan)</i>	<i>Olej opałowy i inne</i>	<i>Drewno i ścinki drzewne</i>	<i>Suma</i>
	<i>ton/rok</i>	<i>ton/rok</i>	<i>ton/rok</i>	<i>ton/rok</i>	<i>ton/rok</i>
SO₂	317,178	0,000	1,188	0,020	318,385
NO₂	24,780	0,730	1,250	0,015	26,775
CO	1 115,078	0,154	0,150	10,984	1 126,366
Pył	557,539	0,009	0,450	9,520	567,517
CO₂	49 559,016	1 120,854	412,500	761,561	51 853,931

W Mieście Pszów znajduje się 4 241 mieszkań o łącznej powierzchni 273 660 m².

W zdecydowanej większości budynki ogrzewane są przestarzałymi systemami centralnego ogrzewania, zaopatrzonymi w kotły o mocach cieplnych do 100 kW. Stosowane urządzenia grzewcze są nieefektywne, kominy spalinowe są niskie i technicznie niesprawne, spalany węgiel – złej jakości. W konsekwencji, wiele trujących części lotnych, zawartych w spalonym węglu

⁸ Według Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. (Dz.U. 2002 Nr 212 Poz.1799).

(smoły, popioły, toksyczne gazy, będące w 30% składnikami węgla) nie są spalane, lecz uwalniane bezpośrednio do atmosfery.

Szacuje się, że w mieście Pszów do celów indywidualnego ogrzewnictwa starej generacji spalane jest rocznie ok. 17 tys. ton węgla, co powoduje znaczną emisję substancji szkodliwych do atmosfery. Emisja zanieczyszczeń z tych źródeł jest szczególnie uciążliwa ze względu na niskie kominy i małe rozproszenie zanieczyszczeń.

Podsumowując, zanieczyszczenie powietrza na terenie miasta Pszowa spowodowane jest głównie przez następujące czynniki:

- emisję zorganizowaną pochodząca ze źródeł punktowych i powierzchniowych,
- duże zagęszczenie zabudowy (niska emisja),
- emisję niezorganizowaną,
- sieć dróg,
- emisję transgraniczną (spoza terenu miasta).

2.3.3 Gospodarka odpadami

Na terenie Pszowa obowiązuje system segregacji odpadów od 1999 roku. Na początku ze strumienia odpadów komunalnych wydzielane były jedynie szkła. Następnie segregacja odpadów została poszerzona w 2002 roku o: papier, tworzywa sztuczne i metale. W roku 2002 na terenie Miasta wydzielono następujące ilości poszczególnych frakcji:

- szkło – 84,40 Mg,
- Papier i tektura – 0,88 Mg,
- Tworzywa sztuczne – 1,986 Mg,
- Metale – 0,375 Mg.

Oprócz cyklicznego wywożenia odpadów komunalnych na terenie Miasta prowadzona jest zbiórka odpadów wielkogabarytowych. Częstotliwość akcji wywozu odpadów wielkogabarytowych uzależniona jest od potrzeb mieszkańców.

Na terenie Miasta pozwolenia na wywóz odpadów posiadają następujące podmioty gospodarcze:

- Zakład Usług Komunalnych „EKO-REM” Global – Usługi Ekologiczne,
- PPHU „Amar” sp. z o.o. Pszów,
- „Naprzód” sp. z o.o. Rydułtowy,
- Służby Komunalne Miasta Wodzisław.

Wywozem odpadów selektywnie gromadzonych zajmują się następujące podmioty gospodarcze:

- Usługi transportowe skup i sprzedaż surowców wtórnych Piotr Szymiczek,

- Usługi transportowe wywóz szkła Grzegorz Wawrzyńczyk,
- Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Pszów,

Pszów opiera system unieszkodliwiania odpadów przez lokowanie na składowisku. W zależności od firmy transportowej odpady deponowane są na składowiskach poza terenem Miasta. W chwili obecnej na terenie Miasta nie ma zlokalizowanych żadnych zakładów zajmujących się przerobem i unieszkodliwianiem odpadów.

2.3.4 Środowisko przyrodnicze

Stan rozpoznania środowiska przyrodniczego Miasta Pszów, pod kątem występowania rzadkich i ginących elementów flory i fauny jest niepełny. Wskazana byłaby waloryzacja przyrodnicza Miasta.

Ogólna powierzchnia lasów na terenie Miasta Pszów wynosi 251 ha, co stanowi około 13,5 % jego powierzchni⁹. W administracji lasów państwowych, Nadleśnictwo Rybnik, obręb Rybnik pozostaje około 154 ha, natomiast lasy niepaństwowe stanowią ok. 97 ha.

Lasy obrębu Rybnik w całości znalazły się w II strefie uszkodzeń od emisji przemysłowych, jak również w kategorii lasów wodochronnych i glebochronnych. Na terenie lasów obrębu Rybnik występują również tereny zdegradowane wskutek eksploatacji górniczej, tj. zalewiska (2,92 ha), hałdy (1,15 ha), nieużytki pokopalniane (2,45 ha), wobec czego Nadleśnictwo występuje do sprawców w/w szkód o odszkodowania za straty poniesione w drzewostanie, remont dróg i urządzeń melioracyjnych oraz odwodnienie terenu.

Wskaźnik lesistości Miasta (około 13,5%), jest niemal dwukrotnie niższy od średniej dla województwa śląskiego oraz dla Polski, ale przewyższa bardzo niski wskaźnik dla Powiatu Wodzisławskiego (ok. 10%).

2.4 Turystyka

Województwo śląskie w 2000 r. odwiedziło 8,1 mln turystów, z tego na turystykę krajową przypadało 7 mln osób. W stosunku do 1999 r. w regionie, podobnie jak w kraju nastąpił spadek ruchu turystycznego o 3,1%, co w rankingu województw daje 3 miejsce za województwem mazowieckimi i małopolskim. Pod względem liczby turystów zagranicznych odwiedzających region (1,1 mln osób), plasuje to województwo na 12 miejscu wśród pozostałych województw w kraju. Spośród wszystkich turystów zagranicznych przybywających do regionu 14% to osoby

⁹ Rocznik statystyczny, Województwo Śląskie, 2002

pochodzenia polskiego, którzy podobnie jak turyści krajowi nastawieni są na wypoczynek, głównie zwiedzanie i uprawianie aktywnej turystyki.

Turystyka miasta ściśle związana jest z obiektami dziedzictwa kulturowego przede wszystkim z „Kalwarią Pszowską”, kaplicą p.w. Św. Krzyża, zespołem „Małej Kalwarii Pszowskiej” wraz z cmentarzem, oraz kościołem — „bazyliką mniejszą” — p.w. Narodzenia Matki Boskiej — obiektem sanktuarium pielgrzymkowego o randze ponadlokalnej, pozostającym w strefie ścisłej ochrony konserwatorskiej.

W warunkach Miasta Pszów zorganizowane funkcje turystyczno - rekreacyjne o niewielkiej intensywności może spełniać kompleks „Lasu Syryńskiego” w zachodniej części Miasta — w zakresie lokalizacji planowanych odcinków tras rowerowych i szlaków turystycznych. Dodatkowo funkcje turystyczno – rekreacyjne docelowo realizowane będą w obrębie projektowanego parku sportowo-rekreacyjnego „Wrzosi” (pow. ok. 63 ha), obejmującego obszar rekultywowanego składowiska KWK „Rydułtowy - Anna” wraz z terenem istniejącego ośrodka sportowego.

W perspektywie zamierzeń rozwojowych Miasta w zakresie zieleni urządzonej konieczne jest powiązanie terenów zieleni i wypoczynku siecią zazielenionych ciągów pieszych, ścieżek rowerowych oraz adaptacja istniejącej zieleni łąkowej w jednolity system „przestrzeni publicznych Miasta” z wprowadzeniem zapisów w opracowaniach planistycznych dotyczących różnych funkcji zieleni urządzonej w poszczególnych jednostkach.

Innym ważnym zadaniem powiązaniem z promocją najcenniejszych terenów pod względem krajobrazu kulturowego i przyrodniczego jest tworzenie ciągów pieszo — rowerowych, w tym ścieżek rowerowych i szlaków turystycznych, w oparciu o zachowany czytelny układ historycznej sieci drożnej.

W ramach w/w „Sieci” realizowanej przez Śląski Związek Gmin i Powiatów we współpracy z WFOŚiGW w Katowicach na terenie miasta Pszów oraz miast i gmin sąsiadujących zaprojektowano m.in. następujące trasy:

1. Nr 322: Rybnik (Gzel) — Pszów — Krzyżanowice — granica państwa,
2. Nr 314: Rybnik — Radlin — Rydułtowy — Racibórz,
3. Nr 291: Wodzisław Śląski — Radlin — Rybnik¹⁰.

Warto wspomnieć także, iż na obecnym etapie rozpoznania walorów dendrologicznych Miasta możliwe jest powołanie około 20 pomników przyrody uwzględniając przyjęte w stosunku do

---

¹⁰ Rowerem po Śląsku. Śląska Sieć Tras Rowerowych. AGROTUR S.A. 1999

poszczególnych gatunków rozmiary. Ponadto zaproponowano utworzenie następujących form małoobszarowych:

1. Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Pszowskie Doły” — zachodnia część Miasta, teren przylegający do kompleksu Lasu Syryńskiego, obszar wymaga jednak szczególowej waloryzacji, pod kątem występowania cennych gatunków fauny i flory
2. Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Kalwaria”.

2.5 Ład przestrzenny

2.5.1 Infrastruktura techniczna

Gmina Pszów nie posiada na swoim terenie własnych ujęć wody pitnej. Ludność zaopatrywana jest w wodę pochodzącą z ujęć znajdujących się poza jej granicami.

Na terenie Miasta Pszowa zlokalizowano zbiorniki wody zapasowej „Pszów” o łącznej pojemności ok. 50 000 m³, co rozwiązało problem zaopatrzenia w wodę zarówno samej Miasta jak i części obszaru ROW. Zbiorniki te zasilane są z dwóch źródeł. Pierwszym z nich jest ujęcie wody w Strumieniu – magistrala ϕ 1000 (trasa: Jastrzębie, Mszana, Markłowice, Wodzisław Śląski), drugim – ujęcie w Dzieńkowicach – magistrala ϕ 1000 (trasa: Orzesze, Czerwionka-Leszczyny, Rybnik, Rydułtowy).

System rozprowadzania wody stanowią natomiast dwie magistrale ϕ 500, z których pierwsza zaopatruje rejon Wodzisławia Śląskiego, natomiast druga wyprowadzona jest w kierunku miasta Rydułtowy i Radlina¹¹.

Na terenie dawnej kopalni „Anna” obecnie „Rydułtowy - Anna” znajdują się zbiorniki wody zasilane z ujęcia w Kłokocinie z magistrali wody przemysłowej ϕ 300 (trasa: Rybnik, Radlin)¹².

Sieć wodociągowa administrowana jest przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Wodzisławiu Śląskim.

Długość sieci wodociągowej wynosi 40,2 km, w tym:

- PE 16,9 km
- Stal 11,5 km
- PVC 9,0 km
- Inne 2,8 km

Łączna długość przyłączy (2218 szt.) wynosi 38,0 km, w tym:

- PE 35,3 km
- Stal 1,2 km
- Inne 1,5 km

Ogólny stan sieci i przyłączy PWiK określa jako dobry¹³. Sieć rozdzielcza powiązana jest z sieciami miast sąsiednich (Radlin, Wodzisław Śląski, Rydułtowy). Charakteryzuje ją różnicowanie materiałowe i rok wykonania. Ze względu na położenie Miasta na terenach będących w zasięgu szkód spowodowanych eksploatacją górnictwem, obserwuje się dość dużą jej awaryjność.

¹¹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Pszowa, część I, Diagnoza sytuacji zewnętrznej miasta, Pracownia Urbanistyczna w Rybniku Sp. z o.o., Pszów, 1998 r.

¹² „Program Ochrony Środowiska Miasta Pszów” z 2003 r.

¹³ Wg danych przekazanych przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Wodzisławiu Śląskim

Sieć wodociągowa jest rozbudowana w stopniu wystarczającym. Docelowo przewidzieć należy jedynie nieznaczny wzrost długości sieci związany z wyposażeniem nowych terenów pod budownictwo mieszkaniowe oraz tereny komercyjne.

Docelowo przewidzieć należy wymianę odcinków rurociągów z rur stalowych oraz innych materiałów innych niż PVC i PE, tj. ok. 14,3 km. Do wymiany należy również przewidzieć przyłącza wykonane z materiałów innych niż tworzywa sztuczne – ok. 2.7 km.

Ważnym zadaniem do wykonania jest również inwentaryzacja studni kopanych na terenie Miasta, pod kątem ich zabezpieczenia przed zanieczyszczeniem. W związku z pełnym zwodociągowaniem, większość z nich jest wyłączona z eksploatacji i często może znajdować się w złym stanie technicznym. W krańcowych przypadkach może się zdarzyć, że nieczynna studnia jest wykorzystywana jako szambo. Studnie nieeksploatowane powinny być zasypane lub właściwie zabezpieczone.

Zrealizowane w ostatnich latach inwestycje w zakresie gospodarki ściekowej Miasta obejmują budowę kanałów sanitarnych w ulicach Kasprowicza, Majakowskiego, Niepodległości, Traugutta, Śląskiej, Bohaterów Westerplatte, Asnyka i Pszowskiej w Pszowie o łącznej długości ponad 7,6 km. oraz budowę I etapu lokalnej oczyszczalni ścieków mechaniczno – biologicznej „Pszów” o przepustowości 1000m³/d (docelowa przepustowość 2.200m³/d). Wraz z oczyszczalnią wybudowano dwa kolektory strategiczne A i B o łącznej długości 2524 mb. I etap budowy zakończono pomyślnie w pierwszym kwartale 2004r. Koszt budowy I etapu oczyszczalni wraz z kolektorami strategicznymi to ponad 4,5 mln PLN w tym 3,8mln PLN pochodzi z pożyczki WFOŚiGW oraz NFOŚiGW.. Powyższe inwestycje umożliwiły doprowadzenie w pierwszym etapie ok. 380-400m³/d ścieków.

W całym Mieście do wykonania jest ok. 163,6 km kanalizacji sanitarnej, w tym ok. 71,6 km przykanalików¹⁴. Rozbudowywana sieć kanalizacyjna została podzielona na 6 zadań obejmujących poszczególne części Pszowa.

W podanym zestawieniu podano łącznie kanały grawitacyjne i tłoczne.

W poszczególnych zadaniach do wykonania przewiduje się odpowiednio:

- zadanie 1 (Centrum) – L = ok. 32,2 km sieci, w tym ok. 22,8 km przykanalików,
- zadanie 2 (płd.-zach. część Miasta) – L = ok. 33,3 km sieci, w tym ok. 8,6 km przykanalików,
- zadanie 3 (wschodnia część Miasta) – L = ok. 30,7 km sieci, w tym ok. 12,6 km przykanalików,

---

¹⁴ Na podstawie Aktualizacji koncepcji technicznych kanalizacji sanitarnej w zlewni oczyszczalni Pszów, oprac. Hydrosieć s.c., Opole 2001 r.

- zadanie 4 (Os. Kościuszki oraz rejon ulic Żużlowej i Lubomskiej) – L = ok. 30,6 km sieci, w tym ok. 14,0 km przykanalików,
- zadanie 5 (Krzyżkowice) – L = ok. 16,7 km sieci, w tym ok. 6,4 km przykanalików,
- zadanie 6 (teren między ulicami Andersa, Armii Krajowej oraz KWK Anna) – L = ok. 19,1 km sieci, w tym ok. 7,2 km przykanalików,

Układ drogowy stanowi o rozwoju danego regionu i powiązaniach z innymi ośrodkami. Przez teren Miasta Pszów przebiega droga wojewódzka nr 933 relacji Rzuchów – Pszów – Woszasław Śląski. Długość dróg wojewódzkich na terenie Miasta Pszów wynosi około 5,8 km. Ponadto układ komunikacyjny Miasta kształtują drogi powiatowe o długości 19,6 km i drogi gminne o łącznej długości około 28 km.

Układ linii autobusowych i samochodowa komunikacja indywidualna stanowią podstawowe systemy transportowe przewozów pasażerskich na terenie Miasta. Pszów ma zabezpieczoną komunikację autobusową, jednakże nie posiada korzystnych powiązań z obszarami zewnętrznymi.

Układ komunikacyjny Pszowa, niska jakość dróg, wzrost zatłoczenia systemu drogowego, nakładanie się ruchu tranzytowego na ruch lokalny przy braku obwodnicy usuwającej ruch tranzytowy z centrum jest przyczyną emisji hałasu do środowiska. Stan dróg jest bardzo zróżnicowany: od dobrych po bardzo zniszczone.

Obecnie mamy do czynienia z gwałtownym rozwojem motoryzacji. Konsekwencją tego jest:

- stały wzrost natężenia ruchu,
- nakładanie się ruchu tranzytowego na ruch lokalny,
- dekapitalizacja zasobów drogowej infrastruktury komunikacyjnej,
- rozciąganie się godzin szczytu komunikacyjnego, aż do 22⁰⁰ włącznie,
- stały wzrost uciążliwości hałasu wywołanych przez ruch drogowy.

Aby zachować stan obiektów dziedzictwa kulturowego, poprawić przepustowość transportu oraz poprawić komunikację z sąsiednimi miastami i powiatami, koniecznym wydaje się intensyfikowanie działań związana z budową obwodnicy miasta która silnie związana jest z koncepcją budowy Drogi Południowej.

Na terenie Pszowa obowiązuje system segregacji odpadów od 1999 roku. Na początku ze strumienia odpadów komunalnych wydzielane były jedynie szkła. Następnie segregacja odpadów została poszerzona w 2002 roku o: papier, tworzywa sztuczne i metale. W roku 2002 na terenie Miasta wydzielono następujące ilości poszczególnych frakcji:

- szkło – 84,40 Mg,
- Papier i tektura – 0,88 Mg,
- Tworzywa sztuczne – 1,986 Mg,
- Metale – 0,375 Mg.

Oprócz cyklicznego wywożenia odpadów komunalnych na terenie Miasta prowadzona jest zbiórka odpadów wielkogabarytowych. Częstotliwość akcji wywozu odpadów wielkogabarytowych uzależniona jest od potrzeb mieszkańców.

Na terenie Miasta pozwolenia na wywóz odpadów posiadają następujące podmioty gospodarcze:

- Zakład Usług Komunalnych „EKO-REM” Global – Usługi Ekologiczne,
- PPHU „Amar” sp. z o.o. Pszów,
- „Naprzód” sp. z o.o. Rydułtowy,
- Służby Komunalne Miasta Wodzisław.

Wywozem odpadów selektywnie gromadzonych zajmują się następujące podmioty gospodarcze:

- Usługi transportowe skup i sprzedaż surowców wtórnych Piotr Szymiczek,
- Usługi transportowe wywóz szkła Grzegorz Wawrzyńczyk,
- Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Pszów,

Pszów opiera system unieszkodliwiania odpadów przez lokowanie na składowisku. W zależności od firmy transportowej odpady deponowane są na składowiskach poza terenem Miasta. W chwili obecnej na terenie Miasta nie ma zlokalizowanych żadnych zakładów zajmujących się przerobem i unieszkodliwianiem odpadów.

2.5.2 Środowisko naturalne

W Mieście tereny rolne zajmują około 60% powierzchni. Połowa tych terenów to obszary zwarte o powierzchni od 40 do 100 hektarów. Jednak występują one na terenach o bardzo zróżnicowanym ukształtowaniu powierzchni, stwarza to pewne utrudnienia w zakresie rolniczego użytkowania tych terenów.

Ogólna powierzchnia lasów na terenie Miasta Pszów wynosi 251 ha, co stanowi około 13,5 % jego powierzchni¹⁵. W administracji lasów państwowych, Nadleśnictwo Rybnik, obręb Rybnik pozostaje około 154 ha, natomiast lasy niepaństwowe stanowią ok. 97 ha.

Przeważająca część lasów skupiona jest w zachodniej części Miasta, w granicach ok. 600-hektarowego kompleksu „lasu Syryńskiego”, położonego pomiędzy Pszowskimi Dołami,

---

¹⁵ Rocznik statystyczny, Województwo Śląskie, 2002

Lubomią i Syrynią, natomiast pozostałe enklawy leśne występujące na obszarze Miasta („Las Dębowski”, „Las Pański”, „Czarny Las”), zajmują niewielkie powierzchnie i nie mają kontynuacji na terenach sąsiednich miast i gmin.

Strukturę użytkowania gruntów przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3 Użytkowanie terenów w Mieście Pszów

<i>L.p.</i>	<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Powierzchnia w ha</i>	<i>Udział procentowy w całości Miasta</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
1.	Ogólna powierzchnia Miasta Pszów	2042	100
2.	Użytki rolne w tym:	1279	62,63
2.1	Grunty orne	985	48,23
2.2	Łąki	123	6,02
2.3	Pastwiska	149	7,29
2.4	Sady	22	1,07
3.	Lasy i grunty leśne	252	12,29
4.	Tereny zdegradowane	28	1,37
5.	Pozostałe grunty (drogi, tereny kolejowe, rowy, stawy nieużytki)	483	23,70

ŹRÓDŁO: dane z Miasta Pszów – stan na 2003 rok

Głównym surowcem eksploatowanym w Mieście jest węgiel kamienny, jednak z badań geologicznych wynika, że na analizowanym terenie zalegają złoża gipsów, ilów, piasków oraz glin.

Zasoby węgla kamiennego eksploatowane są obecnie przez KWK „Rydułtowy - Anna” zlokalizowaną w południowej części Miasta.

Miasto Pszów jest silnie związane z działalnością górniczą. Cały obszar Miasta wchodzi w skład terenów górniczych kopalń „Anna” (koncesja na wydobycie węgla do roku 2013) i „Rydułtowy” (koncesja na wydobycie węgla do roku 2019) w br roku obie kopalnie zostały połączone i utworzono kopalnię „Rydułtowy - Anna”.

W wyniku działalności eksploatacyjnej dawnej Kopalni Węgla Kamiennego „Anna” powstały osadniki mułowe i zwałowisko „Wrzosi”. Tereny te zakwalifikowano do rekultywacji i zagospodarowania w kierunku rekreacyjnym. Zadanie to zostało podzielone na dwa etapy, pierwszy dotyczy osadników mułowych, drugi zwałowiska „Wrzosi”. Rejon po zlikwidowanych

osadnikach mułowych zostanie wyrównany, ukształtowany i zazieleniony. Po zakończeniu eksploatacji kopalni, w perspektywie długoterminowej, należy przeprowadzić kompleksową rekultywację terenów objętych szkodami górnictwem.

Zadaniem, które zarówno teraz jak i przyszłości może się przyczynić do poprawy stanu nie tylko gleb, ale i całego środowiska jest organizacja w szkołach dla dzieci i młodzieży kilku lekcji o tematyce ochrony środowiska i metodach dbania o jego zasoby i naturalny charakter.

2.5.3 Stan obiektów dziedzictwa kulturowego

Do najistotniejszych obiektów dziedzictwa kulturowego Pszowa zaliczamy „Kalwarię Pszowską”, kaplicę p.w. Św. Krzyża, zespół „Małej Kalwarii Pszowskiej” wraz z cmentarzem, oraz kościołem — „bazyliką mniejszą” — p.w. Narodzenia Matki Boskiej — obiektem sanktuarium pielgrzymkowego o randze ponadlokalnej, pozostającym w strefie ścisłej ochrony konserwatorskiej.

Warto wspomnieć także, iż na obecnym etapie rozpoznania walorów dendrologicznych Miasta możliwe jest powołanie około 20 pomników przyrody uwzględniając przyjęte w stosunku do poszczególnych gatunków rozmiary.

2.5.4 Własność nieruchomości

Powierzchnia miasta to ok. 20,42 km², wykaz własności gruntów prezentowany jest w poniżej tabeli.

Tabela 4 Wykaz własności gruntów w mieście Pszów

Lp	Wyszczególnienie	pow. w ha
1	Grunty Skarbu Państwa z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste	609
2	Grunty Skarbu Państwa przekazane w użytkowanie wieczyste	158
3	Grunty Gminy z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste	119
4	Grunty Gminy przekazane w użytkowanie wieczyste	9
5	Grunty osób fizycznych	1115
6	Grunty spółdzielni	1
7	Grunty kościołów	34

Z powyższych danych wynika iż ponad 600 ha to tereny należące do Skarbu Państwa, warto podkreślić iż spora część tych gruntów zostanie w przyszłości przekazana Gminie na cele inwestycyjne.

Gmina jest właścicielem 20 obiektów o łącznej powierzchni ponad 42000 mkw. Poniżej prezentowany jest wykaz nieruchomości zabudowanych stanowiących mienie komunalne.

Tabela 5 Wykaz nieruchomości zabudowanych stanowiących mienie komunalne.

Lp	Wyszczególnienie	lokalizacja	pow. działki w m2
1	Budynek biurowy I	Ul. Pszowska 534	409
2	Budynek biurowy II	Ul. Pszowska 534	246
3	Budynek mieszkalny	Ul. K. Miarki 77	698
4	Budynek mieszkalny	Ul. Pszowska 565	294
5	Budynek mieszkalny	Ul. Traugutta 5	481
6	Budynek mieszkalny	Ul. Traugutta 7	481
7	Budynek OSP Pszów	Ul. Skwary 6A	1766
8	Budynek OSP Krzyżkowice	Ul. Kolberga 27	6479
9	Pawilon handlowy	Ul. Traugutta 8	117
10	Pawilon handlowy	Ul. Traugutta 10	117
11	Hotel miejski	Ul. Traugutta 32	4798
12	Miejski Ośrodek Kultury	Ul. Traugutta 1	1318
13	Budynek mieszkalny	Ul. Skwary 6	1190
14	Budynek byłego kina	Ul. Pszowska 546	1018
15	Budynek Zakładowego Ośrodka Zdrowia	Ul. Skwary 41	5106
16	Budynek biurowy Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	Ul. Traugutta 101	7332
17	Obiekt rekreacyjno – sportowy Lodowisko	ul. Juranda	8747
18	Budynek socjalno- magazynowy	ul. Kusocińskiego 5c	938
19	Kiosk handlowy (pow. 30 mkw)	ul. Pszowska	7363
20	Targowisko	Ul. Konopnickiej	448

2.6 Gospodarka

Województwo śląskie jest regionem specyficznym. Od blisko pół wieku było zapleczem przemysłowym kraju. Rozbudowa górnictwa węgla kamiennego, hutnictwa i energetyki dokonywała się kosztem innych dziedzin gospodarki, potrzeb cywilizacyjnych i kulturowych jego mieszkańców, co miało również wpływ na zły stan zdrowia mieszkańców tego regionu. Niedoinwestowanie regionu przyczyniło się do zaistnienia przestarzałej i nadmiernie przeciążonej infrastruktury technicznej.

Województwo śląskie jest jednym z najbardziej problemowych obszarów w kraju. Transformacja gospodarki pociąga za sobą restrukturyzację górnictwa i przemysłów tradycyjnych. Biorąc pod uwagę liczbę miejsc pracy można stwierdzić, że region ten najbardziej ze wszystkich województw odczuwa przemiany gospodarcze.

Głównym pracodawcą lokalnej społeczności są kopalnie. Ich sytuacja finansowa rzutuje bezpośrednio na sytuację wielu rodzin, a także na budżet gminy, w której podatki i opłaty pobierane od kopalni (a także od jej pracowników) stanowią istotny składnik. Gospodarka miasta trwale związana jest z działalnością Kopalni Węgla Kamiennego "ANNA", (obecnie KWK „RYDUŁTOWY - ANNA”), w której wydobywanie trwa od 1842 roku. Zakład daje zatrudnienie mieszkańcom miasta i okolic. Bezrobocie w Gminie wynosi 14,7%, a w całym powiecie wodzisławskim 16,3% (dane z września 2003r).

1 marca 2004r. doszło do administracyjnego połączenia kopalń: "Anna" oraz „Rydułtowy”. Decyzję o połączeniu kopalń podjął zarząd Kompani Węglowej. Proces łączenia kopalń ma trwać 6 lat i zakończyć się w 2010 roku. Połączenie ma umożliwić znaczne oszczędności oraz przedłużyć funkcjonowanie obu kopalń o 25 do 30 lat. Obecnie KWK „RYDUŁTOWY - ANNA” zatrudnia ponad 6 tysięcy osób.

W sposób znaczący restrukturyzacja sektora górnictwa węgla kamiennego ma znaczenie dla mieszkańców Gminy. Co prawda zwolnień pracowników nie ma, jednak kopalnie również nie przyjmują nowych pracowników, aby zastąpić odchodzących z pracy. Przewiduje się i zatrudnionych w roku 2010 w kopalni „Rydułtowy - Anna” będzie 4300 górników.

Ograniczenie zatrudnienia w górnictwie obok skutków bezpośrednich tj. zmniejszenia ilości zatrudnionych pracowników powoduje także pośrednio zmniejszenie zatrudnienia w otoczeniu.

Gmina boryka się również z problemami powstającymi w wyniku eksploatacji górniczej tj. degradacją środowiska i koniecznością jego rewitalizacji.

Wyzwaniem dla Gminy jest niewątpliwie zmiana zarówno struktury gospodarczej, jak i społecznej. Wraz z restrukturyzacją gospodarczą Śląska, a w szczególności znaczne ograniczenie roli górnictwa (co również dotyczy Pszowa) istotnego znaczenia nabiera stworzenie infrastruktury dla rozwoju zupełnie nowych dziedzin gospodarki, jak również dostosowanie do tej sytuacji oświaty i edukacji.

Edukacja w Gminie była wcześniej dostosowana do wymogu głównego pracodawcy – Kopalni Węgla Kamiennego - nastawiona na kształcenie zawodowe. Wraz ze zmianami gospodarczymi konieczne jest kształcenie w kierunku ogólnym, będące podstawą do późniejszego zdobycia minimum średniego wykształcenia. Według danych GUS w 2002 roku zaledwie 6% ludności miasta posiadało wykształcenie wyższe natomiast wykształcenie średnie i policealne 25%.

Ogólny stan kondycji gospodarczej miasta Pszów charakteryzuje:

- przemysłowo - rolniczy charakter gospodarki,
- zła lub pogarszająca się kondycja finansowa zakładów związanych z przemysłem górniczym,
- powolny rozwój małych przedsiębiorstw produkcyjnych i usługowych (liczba wpisów noworejestrowanych przedsiębiorstw w 2002 wyniosła 68 natomiast w 2003r. zaledwie 45
- stopa bezrobocia na poziomie 14,7% (wrzesień 2003 r.)
- od 2002 r. zauważalny zmniejszający się dochód miasta jak i również dochód na 1 mieszkańca /wynikający m.in. z pogarszającej się kondycji finansowej dużych zakładów przemysłowych/.

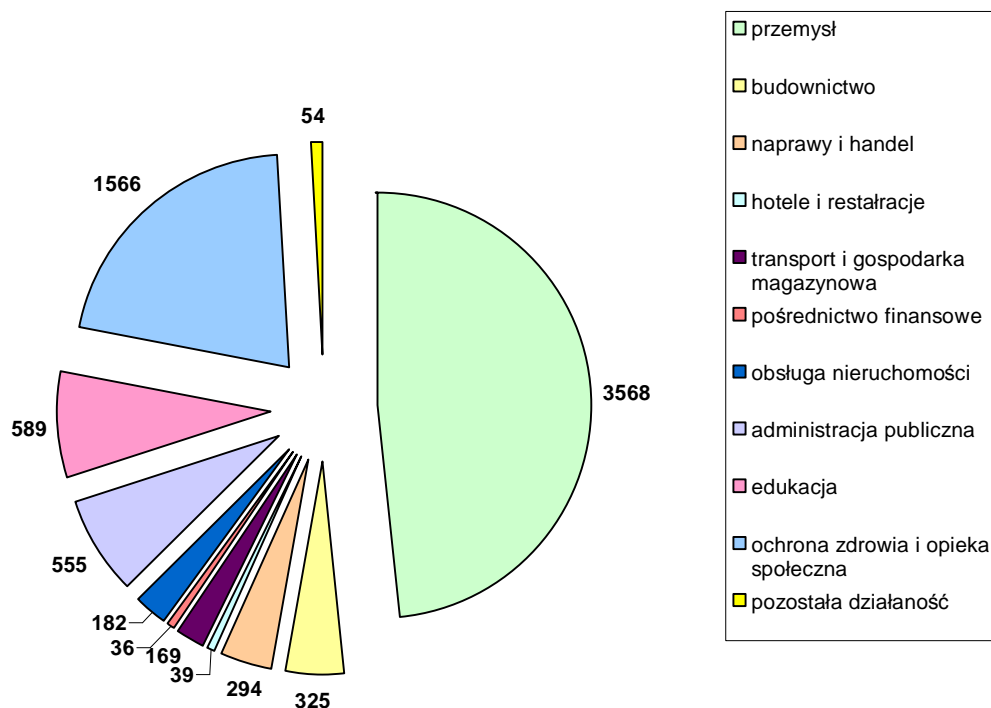
Oprócz kopalni na terenie gminy znajduje się szereg małych przedsiębiorstw, z reguły o charakterze przedsięwzięć rodzinnych prowadzących działalność usługowo, handlową. Liczba podmiotów gospodarczych, zarejestrowanych w systemie REGON wynosiła w 2002 r. 861 jednostek.

Przeważająca ilość firm funkcjonuje w sektorze prywatnym (ok. 97%). Głównie są to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, stanowiące ok. 87% ogółu firm sektora prywatnego.

Głównym źródłem utrzymania na obszarze Miasta Pszów jest przemysł – około 48% ochrona zdrowia i opieka społeczna – około 21% ogółu zatrudnionych. Znacznie mniejszy udział w strukturze utrzymania ma edukacja - około 589 osób, co stanowi ok. 7,9% ogółu zatrudnionych, handel i naprawy – 13,2%, administracja publiczna i obrona narodowa – 7,2%, budownictwo – ok. 7,5%, transport, gospodarka magazynowa i łączność – 2,2%, obsługa nieruchomości i firm –

2,4%. Ponadto niewielki odsetek ludności utrzymuje się z pracy w pośrednictwie finansowym – 0,48%¹⁶.

Rysunek 2 Struktura utrzymania i zatrudnienia

Źródło: GUS Rocznik Statystyczny Województwa Śląskiego 2002

Ze względu na formę prawną najbardziej liczną grupę stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą określane jako podmioty bez szczególnej formy prawnej (562), spółki cywilne (50), spółki z o.o. (14).

Najważniejszymi ze względu na rozmiar działalności i liczbę zatrudnionych są następujące podmioty gospodarcze:

1. KWK „RYDUŁTOWY - ANNA”,
2. Elektrociepłownia,
3. „AMAR”
4. „Merkpol”
5. „WAMEX”
6. „Bollimar”

¹⁶ Dane według faktycznego (stałego) miejsca pracy i dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód

7. „Bartuś”
8. „Jantar”
9. „Profil”
10. Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowo-Produkcyjne „Guderley & S.Kłosek” sp. jw.

Z punktu widzenia finansów Gminy istotne są przedsiębiorstwa odprowadzające najwyższe podatki. Wykaz 10 przedsiębiorców wnoszących do gminy największe dochody z tytułu podatków to:

1. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.
2. Polskie Górnictwo Naft. I Gazów. S.A
3. Spółdzielnia Mieszkaniowa „ROW”.
4. Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów.
5. Telekomunikacja Polska S.A.
6. Spółdzielnia „Orłowiec”.
7. GALTEX S.A.
8. Górnośląski Z-d Elektroenergetyczny S.A.
9. Kompania Węglowa S.A.
10. Mentel Michał.

Gmina chce się rozwijać tworząc coraz lepsze warunki do rozwoju przedsiębiorczości mieszkańców, a także stwarzając przyjazny klimat dla inwestorów zewnętrznych. Głównymi zadaniami do zrealizowania w najbliższej przyszłości przez Gminę będą: pozyskanie i tworzenie terenów i obiektów sportowo - rekreacyjnych oraz inwestycyjnych, usprawnienie ciągów komunikacyjnych, a także uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej. Miasto jest właścicielem wolnych terenów, przewidzianych w planie zagospodarowania na działalność handlową, usługową oraz przemysłową. Jednak, aby gmina Pszów mogła wykorzystać swój potencjał i położenie w ważnym węźle komunikacyjnym oraz generować w przyszłości rozwój europejski w/w fakty nie mogą zostać pominięte w rozważaniach nad opracowaniem Planu Rozwoju Lokalnego – wręcz mają znaczenie kluczowe.

2.7 Sfera społeczna

Poziom wykształcenia mieszkańców województwa śląskiego przedstawia się mniej korzystniej niż w pozostałych częściach kraju. Sytuacja kształtuje się szczególnie niekorzystnie zwłaszcza na tle innych mocniej zurbanizowanych województw. W 2000 roku poziom wykształcenia ponad 60% mieszkańców województwa powyżej 15 roku życia, nie przekraczał poziomu szkoły zawodowej co świadczy o tym, że ludność ta posiadała wykształcenie zawodowe bądź niższe. Odsetek osób z wykształceniem wyższym stanowił jedynie 6,1% co jest jednym z najniższych wskaźników w kraju.

Pszów jest miastem górniczym. Społeczeństwo tego miasta stanowią ludzie praktycznie z całego kraju, którzy reprezentują różne kultury regionalne i lokalne. Jednak to zwyczaje górnictwa ukształtowały społeczeństwo miasta Pszowa. Możliwości dochodowe i siła nabywcza rodzin utrzymujących się z pracy w górnictwie, wywierają wpływ na rozkwit i funkcjonowanie sektora usługowo – handlowego mieście.

Istniejąca od lat w mieście kopalnia „Anna” (obecnie KWK „Rydułtowy - Anna”) sprawiła, że na terenie miasta w zakresie kwalifikacji zawodowych i pracy mają przewagę zawody górnicze, a także te związane ze środowiskiem górnictwa. Większość mieszkańców Pszowa, czynnych zawodowo, posiada kwalifikacje zawodowe związane z pracą w kopalni. Coraz więcej na rynku pracy jest także młodych emerytów górniczych, którzy charakteryzują się dobrym przygotowaniem technicznym. Jest to grupa osób, stale powiększająca się ze względu na restrukturyzację zatrudnienia w przedsiębiorstwach górniczych oraz przedsiębiorstwach związanych z górnictwem.

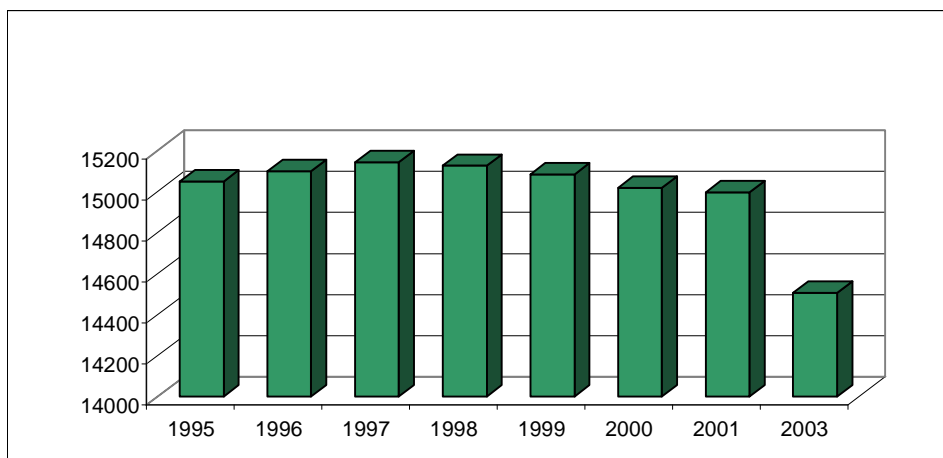
Z analizy poziomu liczby ludności na przestrzeni ostatnich 8 lat wynika, że w Pszowie liczba mieszkańców wahała się.

W 1995 roku Miasto Pszów zamieszkiwało ok. 15048 mieszkańców następnie liczba ta rosła do roku 1997 osiągając liczbę 15143. W latach późniejszych do połowy roku 2003 systematycznie spada, osiągając 14506.

Średnia gęstość zaludnienia na dzień 30 czerwiec 2003 roku wynosi 710 osób na 1km².

Strukturę liczby ludności i jej zmiany na przestrzeni ostatnich ośmiu lat przedstawia wykres poniżej.

Rysunek 3 Liczba ludności w Pszowie w latach 1995 – 2003, stan ludności wg faktycznego miejsca zamieszkania

Źródło: na podstawie: www.stat.gov.pl

Analizując ruch naturalny ludności, wg rocznika statystycznego za rok 2001, Pszów odznaczał się ujemnym przyrostem naturalnym. Z niższej tabeli wynika, że jest on dodatkowo wspomagany ujemnym saldem migracji.

Analizę migracji ludności oparto na obserwacji dwóch składowych tego procesu: napływu (zameldowania na pobyt stały) i odpływu (wymeldowania z pobytu stałego). Największa liczba ludności odpływała do miast, tj. ok. 70% ludności odpływającej ogółem (103 osób). Dla porównania napływ z miast wynosił ok. 80% ludności, ze wsi ok. 18%, zza granicy ok. 1%. (napływ ogółem wyniósł: 147 osób)

Tabela 6 Ruch naturalny ludności, stan za 2002 rok

Powierzchnia [km ²]	Ludność		Urodzenia	Zgony		Przyrost naturalny	Saldo migracji
	[tys.]	[na 1 km ²]		Ogółem	Niemowlęta		
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>
20,42	14535	712	113	122	-	-9	-84

Źródło: dane z Referatu Organizacyjno – Prawnego, Kadr i Spraw Obywatelskich UM Pszów

Tabela 7 Struktura ludności.

a) Struktura ludności*				
Lata	2000	2001	2002	2003
Ludność ogółem	14.765	14.640	14.535	14.474
Kobiety	8255	7901	7403	7454
Mężczyźni	6510	6739	7132	7020
% udział mężczyzn do kobiet	78%	85%	96%	94%
Ludność na 1 km ²	721	715	710	707
b) Struktura ludności wg grup wiekowych*				
Lata	2000	2001	2002	2003
Ludność	14.765 (100%)	14.640 (100%)	14.535 (100%)	14.474 (100%)
Wiek przedprodukcyjny /0-17 lat/	3.701 (25,06 %)	b.d.	3.295 (22,66%)	3.162 (21,84%)
Wiek produkcyjny	9.007 (61,00%)	b.d.	9.228 (63,48%)	9074 (62,69%)
K/18-59 lat/	4.168 (28,22%)	b.d.	4.425 (30,44%)	4360 (30,12%)
M/18-64 lat/	4.839 (32,77%)	b.d.	4.803 (33,04%)	4714 (32,56%)
Wiek poprodukcyjny	2.057 (13,93%)	b.d.	2.012 (13,84%)	2238 (15,46%)

b)

Tabela 1 a i b: Struktura ludności miasta Pszów w ostatnich latach

* Dane uzyskane z ewidencji ludności Urzędu Miasta Pszów

Tabelaryczne zestawienia danych dotyczących struktury ludności w mieście Pszów w poszczególnych latach wykazują, iż każdego roku maleje liczba mieszkańców (w przeciągu 3 lat tj. od 2000 r. do 2003 r. liczba mieszkańców zmalała o 291). Można także zauważyć, iż znacząco zmalała liczba osób będących w wieku przedprodukcyjnym (w roku 2000 wynosiła 3.701, a w roku 2002 – 3.295, czyli liczba ta zmalała o 406 osób), co jest spowodowane m.in. malejącą liczbą narodzin.

Tabela 8 Przyrost naturalny

Przyrost naturalny				
Lata	2000	2001	2002	2003
narodziny	139	123	113	124
zgony	159	139	122	153

Tabela 2: Przyrost naturalny w poszczególnych latach

Tabela 9 Struktura migracji

Migracja ludności *				
	2000	2001	2002	2003
Napływ ludności – ogółem [osób]	182	192	180	183
Odływ ludności – ogółem [osób]	304	299	264	185
Saldo migracji [osób]	-122	-107	-84	-2

Tabela 3: Migracja ludności miasta Pszów w ostatnich latach

* Dane uzyskane z ewidencji ludności Urzędu Miasta Pszów

Analizując powyższe tabele możemy zauważyć, że z miasta wyjeżdżają głównie ludzie młodzi, co w najbliższych latach może skutkować systematycznym starzeniem się społeczeństwa.

Tabela 10 Analiza dotycząca wypłaconych dodatków mieszkaniowych oraz świadczeń z pomocy społecznej.

Wyszczególnienie	Lata			
	1999	2000	2001	2002
Ilość osób bezrobotnych	501	636	706	727
Ilość wypłaconych dodatków mieszkaniowych	1399	1754	2402	2301
Wysokość wypłaconych dodatków mieszkaniowych [zł]	155.673	211.386	338.105	272.781
Ilość decyzji wydanych z pomocy społecznej	1275	1412	1486	1668
Wysokość wypłaconych świadczeń z pomocy społecznej [zł]	740.698	670.478	778.181	883.923

Przedstawione powyżej informacje pozwalają określić, że co roku zwiększa się nie tylko ilość wypłaconych dodatków mieszkaniowych, ale także i świadczeń z pomocy społecznej. Wypłacone w latach 1999-2002 dodatki mieszkaniowe stanowią ok. 2 %, natomiast wypłacone świadczenia z pomocy społecznej ok. 5 ÷ 6 % wydatków całego budżetu miasta.

Tabela 11 Struktura osób bezrobotnych

Wyszczególnienie	Lata			
	31.12.1999	31.12.2000	31.12.2001	31.12.2002
Liczba osób bezrobotnych ogółem:	501	636	706	727
W tym:				
kobiety	297	371	416	394
mężczyźni	204	265	290	333
Stopa bezrobocia	b.d.	b.d.	12,8	13,2

Tabela 12 Analiza dotycząca liczby osób bezrobotnych w latach 2000 – 2002

Struktura osób pracujących*			
Lata	2000	2001	2002
ogółem	5037	4379	4581
Kobiety	1090	1084	1039
Mężczyźni	3947	3295	3542

*Dane uzyskane z bazy danych GUS - www.stat.gov.pl

Ilość osób bezrobotnych w przeciągu trzech lat (od 1999 r. do 2002 r.) zwiększyła się o 226 osób (46%) w tym: 129 mężczyzn i 97 kobiet.

Na koniec czerwca 2003 r. ilość bezrobotnych w Pszowie zwiększyła się do 758 osób.

Bezrobocie w Gminie wynosi 14,7%, a w całym powiecie wodzisławskim 16,3% (dane z września 2003r) jednak uwzględniając trudną sytuację na rynku pracy oraz zjawisko szarej strefy rzeczywiste bezrobocie jest z całą pewnością wyższe co potwierdza analiza struktury liczby osób w wieku produkcyjnym a liczby osób pracujących.

Podsumowując, miasto boryka się z problemem zmniejszającej się systematycznie ilości mieszkańców oraz groźbą jego szybkiego starzenia się. Dodatkowo zachodzi niebezpieczeństwo zjawiska „drenażu mózgu” – osoby młode, przedsiębiorcze, wykształcone o dużym potencjale będą wyjeżdżały w poszukiwaniu lepszej perspektywy pracy. Dlatego koniecznym jest, aby gmina intensyfikowała swoje działania w kierunku stworzenia dogodnych warunków dla działalności gospodarczej, a także aby rozwijała przestarzałą i niedostateczną infrastrukturę zarówno społeczną jak i techniczną.

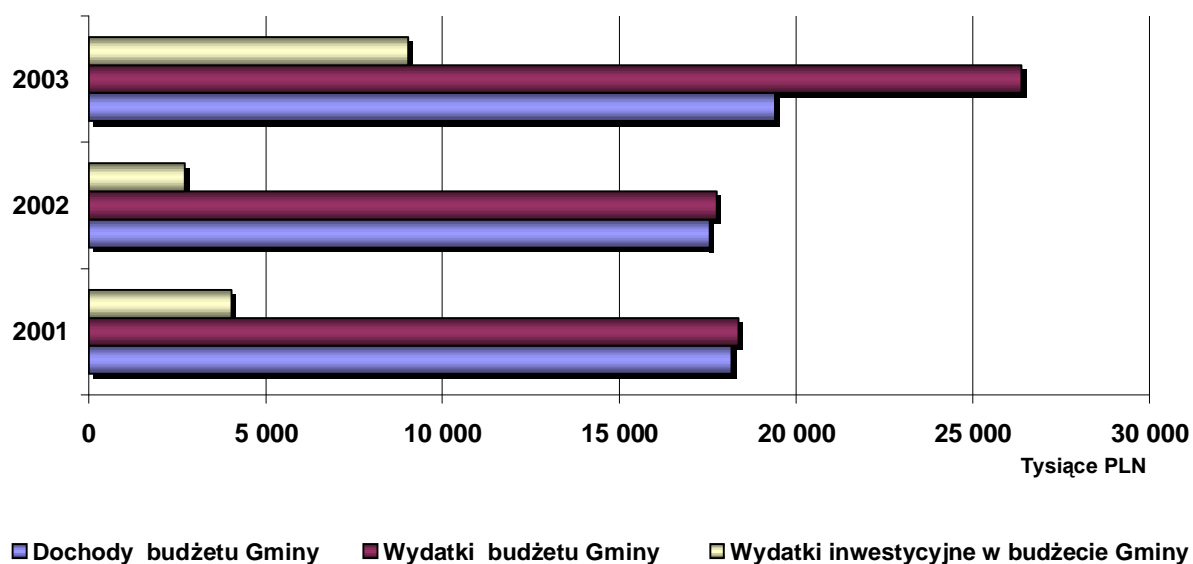
2.8 Analiza finansowa

Analiza ekonomiczno-finansowa Miasta Pszów dotyczy przede wszystkim oceny skali osiągniętych i planowanych dochodów i wydatków oraz źródeł pozyskiwania środków finansowych.

Tabela 13 Budżet Miasta Pszów

<i>Lp.</i>	<i>Opis</i>	<i>2001</i>	<i>2002</i>	<i>dynamika</i>	<i>2003</i>	<i>dynamika</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
A	Dochody budżetu Miasta	18 188 097	17 549 937	96,49%	19 413 044	110,62%
B	Wydatki budżetu Miasta	18 368 112	17 756 331	96,67%	26 389 215	148,62%
C	Wydatki inwestycyjne w budżecie Miasta	4 023 670	2 704 552	67,22%	9 031 391	333,93%
D	Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach budżetu Miasta	21,91%	15,23%	x	34,22%	x

Rysunek 4 Zestawienie dochodów i wydatków Miasta Pszów w latach 2001-2003

Z analizy budżetu w latach 2001 i 2002 oraz prognozy budżetowej na rok 2003 wynika szereg istotnych wniosków. Należy odnotować, iż w roku 2002 nastąpił spadek dochodów Miasta o ok. 3,5%. W tym samym czasie spadły również o ok. 3,3% wydatki budżetowe. Warto przy tym zaznaczyć, że spadek wydatków zaznaczył się także w obszarze środków finansowych

przeznaczanych na cele rozwojowe Miasta – nakłady na inwestycje spadły w tym okresie o ok. 32,8%.

W prognozie budżetu Miasta na rok 2003 przewidywano wzrost dochodów w stosunku do roku 2002 o ok. 10,6% oraz wzrost wydatków o ok. 48,6%. Rok 2003 był okresem, w którym wystąpiło korzystne zjawisko w postaci znacznego zwiększenia nakładów przeznaczonych na inwestycje gminne (o ok. 234% w stosunku do roku poprzedniego) co głównie było związane z budową oczyszczalni ścieków oraz kolektorów strategicznych. O ile w 2001 r. udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem kształtował się na poziomie ok. 22%, w 2002 analogiczna relacja wynosiła ok. 15%, o tyle w roku 2003 przewidywano, iż udział wydatków rozwojowych Miasta w ogólnej sumie wydatków przewidzianej na ten rok wynieść miał nieco ponad 34%.

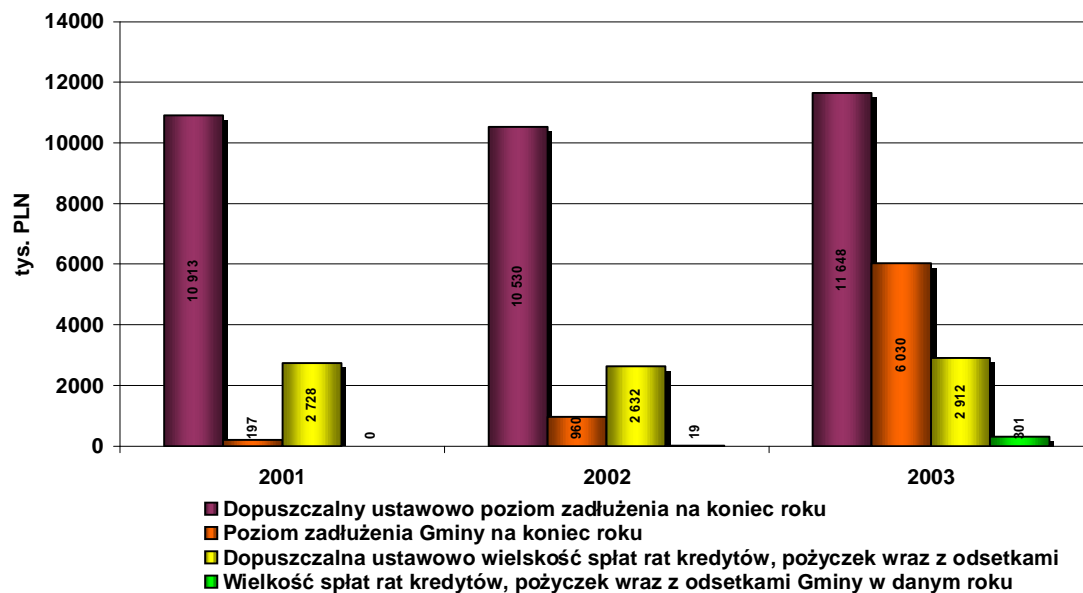
Istotnym elementem analizy ekonomiczno-finansowej jest ocena zadłużenia Miasta. Ustawa z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U.98, nr 155, poz. 1014, z późn.zm.) wprowadza administracyjne ograniczenia w zakresie zobowiązań. Zgodnie z tą ustawą łączna kwota przypadających do spłaty w danym roku budżetowym rat kredytów i pożyczek oraz potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych przez jednostki samorządu terytorialnego poręczeń wraz z należnymi w danym roku odsetkami od tych kredytów i pożyczek, oraz należnych odsetek i dyskonta, a także przypadających w danym roku budżetowym wykupów papierów wartościowych emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, nie może przekroczyć 15% planowanych na dany rok budżetowy dochodów jednostki samorządu terytorialnego. Odsetek ten ulega zmniejszeniu do poziomu 12% w przypadku, gdy łączna kwota państwowego długu publicznego powiększona o kwotę przewidywanych wypłat z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez podmioty sektora finansów publicznych do produktu krajowego brutto przekroczy 55% (wyjątek stanowi przypadek, gdy obciążenia w całości wynikają z zobowiązań zaciągniętych przed datą ogłoszenia tej relacji). Z kolei łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec roku budżetowego nie może przekraczać 60% dochodów tej jednostki w tym roku budżetowym.

Dane dla oceny struktury dochodów i wydatków, a także skali zobowiązań Miasta Pszów przedstawia poniższa tabela.

Tabela 14 Wskaźniki finansowe Miasta Pszów

L.p.	Wyszczególnienie	2001	2002	2003
1.	DOCHODY OGÓŁEM	18 188 097	17 549 937	19 413 044
1.1	Dotacje i subwencje	6 378 657	6 596 164	7 569 934
1.2	Dochody własne	11 809 440	10 953 773	11 843 110
2.	WYDATKI	18 368 112	17 756 331	26 389 215
2.1	Wydatki bieżące	14 344 442	15 051 779	17 357 824
2.2	Inwestycje	4 023 670	2 704 552	9 031 391
3.	ŁĄCZNA KWOTA DŁUGU	197 233	959 716	6 030 000
3.1	Stan zaciągniętych pożyczek i kredytów	197 233	959 716	6 030 000
3.2	Stan pozostałych zobowiązań			
4.	ZOBOWIĄZANIA DO POKRYCIA W DANYM ROKU	0	18 992	301 458
4.1	Splata rat kredytów i pożyczek	0	0	233 532
4.2	Splata odsetek od kredytów i pożyczek	0	18 992	67 926
4.3	Pozostałe zobowiązania			
5.	WSKAŹNIKI			
5.1	Stosunek łącznej kwoty długu na koniec roku (3) do dochodów ogółem (1)	1,08%	5,47%	31,06%
5.2	Stosunek zobowiązań do pokrycia w danym roku do dochodów ogółem	0,00%	0,11%	1,55%
5.3	Stosunek wszystkich inwestycji (2.2) do dochodów ogółem (1)	22,12%	15,41%	46,52%
5.4	Stosunek dochodów własnych (1.2) do dochodów ogółem (1)	64,93%	62,41%	61,01%

Rysunek 5 Poziom zadłużenia na koniec roku oraz wielkość spłaty rat kredytów, pożyczek (wraz z odsetkami) Miasta Pszów w porównaniu z wymaganiami Ustawy o finansach publicznych, w latach 2001-2003

Biorąc pod uwagę wielkość zadłużenia należy odnotować, iż w świetle art. 113 i art. 114 Ustawy o finansach publicznych Miasto Pszów posiada zdolność do zaciągania zobowiązań

2.9 Analiza SWOT

W dniu 09.08.2002, w toku moderowanej dyskusji, grupa lokalnych ekspertów zastanawiała się nad szansami i zagrożeniami związanymi z realizacją wypowiedzianych elementów strategii oraz ich mocnymi i słabymi stronami. Poniżej prezentowany jest zapis z prac lokalnych ekspertów przedstawiony jako elementy analizy metody SWOT.

Elementy analizy SWOT

Szanse:

- Ü położenie miasta na tle projektowanych inwestycji o charakterze infrastrukturalnym Europy:
  - budowy autostrady
  - budowy drogi południowej
  - drogi wodnej : kanał Odra – Dunaj
- Ü możliwość pozyskiwania funduszy strukturalnych z UE,
- Ü w społeczności miasta wyczuwalny jest duży, ale na chwilę obecną „drzemiący” potencjał związany z chęcią aktywnego udziału w przeobrażeniach otoczenia, jak i samego środowiska życia Pszowian,
- Ü majątek mieszkańców Pszowa – w tym tereny (obecnie pola), które można zabudować,
- Ü dobrze funkcjonujący układ komunikacyjny i drogowy wymagający zmian w obszarze centrum,
- Ü tradycja duchowa i religijna – pielgrzymkowa, a zarazem tradycje sportu i klubów sportowych, uzupełnianie się sfery duchowej i fizycznej,
- Ü możliwości tworzenia nowych podmiotów gospodarczych,
- Ü możliwość rozwoju usług turystycznych (np. lunapark) w oparciu o dostępność terenów dla takiej lokalizacji,
- Ü możliwość dofinansowania kompleksu rekreacyjno - sportowego co generować będzie nowe miejsca pracy (już przy lodowisku stworzyło się kilka miejsc),
- Ü istnienie konkretnych projektów (a nie jedynie fantazji), które będą na pewno realizowane po oddaniu gminie terenów pokopalnianych,
- Ü konsekwencja myśli pokoleniowej związanej z chęcią zrealizowania wizji miasta wypowiedzianej w tej strategii,
- Ü podtrzymywanie tradycji.

Zagrożenia :

- Ü kontynuowanie polityki dewastowania centrum przez układ komunikacyjny,
- Ü możliwość wystąpienia braku konsekwencji przy realizacji wizji Pszowian wskutek migracji ludzi aktywnych do innych centrów rozwojowych,
- Ü zwiększanie się bezrobocia,
- Ü groźba likwidacji największego zakładu,
- Ü przy niezrealizowaniu szans (np. obwodnicy) zagrożenie marginalizacją,
- Ü mała świadomość społeczeństwa co do możliwości edukacyjnych (tradycja szkoły górniczej i pracy na kopalni) – w tym wpływu na programy edukacyjne,
- Ü jeżeli nie wybuduje się obwodnicy nie przyciągnie się żadnego inwestora i nie będzie nowych miejsc pracy a to może spowodować odejście ludzi aktywnych,
- Ü brak odpowiedniego ustawodawstwa - niemożliwość stworzenia oczekiwanej ilości miejsc pracy przez samorząd,
- Ü ucieczka wykształconych ludzi do innych regionów,
- Ü wchodzenie wyżu demograficznego na rynek pracy,
- Ü starzenie się substancji mieszkaniowej – nic się nie buduje,
- Ü starzenie się społeczeństwa,
- Ü brak korelacji między szkołami a przemysłem,
- Ü brak dostosowania edukacji do potrzeb,
- Ü zatrzymanie się rozwoju usług.

Mocne strony:

- Ü dobrze rozbudowana sieć telekomunikacyjna,
- Ü dobrze rozbudowana sieć wodna – zbiorniki wodne,
- Ü dobrze rozwinięta sieć energetyczna , dostępna w każdym miejscu,
- Ü sieć ciepłownicza połączona z Rydułtówami – mogąca tworzyć obieg zamknięty,
- Ü dobrze rozbudowana średnioprężna sieć gazowa,
- Ü możliwość wzrostu wykształcenia i dalsze możliwości jego wzrostu, jego poziomu oraz dostosowanie się do potrzeb miasta poprzez kształcenie młodego pokolenia w kampusie uczelni wyższych w Rybniku,
- Ü występowanie w rejonie miasta obszarów krajobrazowych o dużej wartości kulturowej,
- Ü występowanie w rejonie miasta unikatowych obiektów flory i fauny,

- Û występowanie w rejonie miasta lokalnych źródeł energii – nawet jeśli zostanie zlikwidowana kopalnia jest baza energetyczna , która może zostać przekształcona i dostosowana do nowych, ekologicznych źródeł energii,
- Û korzystna lokalizacja miasta. Pszów znajduje się w strefie przewietrzania Bramy Morawskiej. Na atrakcyjne położenie lokalizacji Pszowa mają również wpływ oddziaływania VI paneuropejskiego korytarza transportowo – komunikacyjnego Europy. Jest to dla Pszowa coś w rodzaju dawnego „Szlaku Bursztynowego”,
- Û do zagospodarowania bardzo duży potencjał ludzki intelektualny,
- Û w genach mieszkańców jest zakodowana pracowitość,
- Û trójjęzyczność społeczeństwa,
- Û źródła gazu i ciepła na terenach pokopalnianych, może to być dobrą zachętą dla potencjalnych inwestorów,
- Û możliwość uruchomienia pasażerskiego transportu kolejowego (nie wolno zamykać takiej możliwości bo plan robiony jest do 2015 r),
- Û atrakcyjność terenów przez które przechodzi trakcja kolejowa – istnieje zapotrzebowanie społeczne na tego rodzaju atrakcje turystyczne,
- Û mocną stroną jest również to, że ta trakcja kolejowa już istnieje – należy ją tylko rozwijać.

Słabe strony:

- Û bierne czekanie przedsiębiorstw na korzyści wynikające z akcesji do UE,
- Û aktualnie niski poziom wykształcenia,
- Û monokultura edukacyjna, opierająca się jeszcze na zapotrzebowaniach edukacyjnych z okresu gospodarki centralnie planowanej,
- Û malejąca ilość mieszkańców,
- Û starzenie się społeczeństwa,
- Û przebieg głównego układu komunikacji kołowej przez rynek,
- Û linia kolejowa nie ma powiązań z siecią pasażerską,
- Û brak połączenia kolejowego – pasażerskiego z resztą Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego,

3. ZADANIA POLEGAJCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA DANYM OBSZARZE

Wszelkie działania dotyczące rozwoju miasta Pszów wynikają z przyjętej misji miasta, którą jest: „Umocnienie roli Pszowa i zapewnienie każdemu bezpiecznego, czystego i dostępnego otoczenia, które uczyni z niego pożądane miejsce do życia”.

Miasto Pszów w opinii lokalnych ekspertów ma „oferować szeroką gamę ofert rekreacyjnych i rozrywkowych, utrzymać swoje zasoby kulturowe i jednocześnie dążyć do tworzenia nowych, ma także zapewnić czyste środowisko, estetyczne otoczenie, bezpieczne drogi, place zabaw dla dzieci, dobre szkoły oraz wysoką jakość opieki zdrowotnej.¹⁷”

Szczegółowy sposób realizacji tej misji i celów strategicznych został opisany w „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta Pszów do roku 2010”.

Działania Gminy będą koncentrowały się w stosunku do poszczególnych obszarów według poniższych założeń.

A. Rozwój systemu komunikacji i infrastruktury społeczno – kulturowej:

1. budowa, rozbudowa i modernizacja obiektów kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych;
2. modernizacja dróg lokalnych oraz chodników na terenie gminy;
3. modernizacja infrastruktury społecznej;
4. wykorzystanie walorów gminy, stworzenie bazy turystyczno-rekreacyjnej;

B. Poprawa stanu środowiska naturalnego:

1. uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej (ochrona wód powierzchniowych i podziemnych poprzez skanalizowanie najbardziej zurbanizowanych obszarów gminy);
2. rewitalizacja i zagospodarowanie terenów przemysłowych Kopalni „Rydułtowy - Anna”;
3. termomodernizacja budynków infrastruktury społecznej;

C. Poprawa stanu środowiska kulturalnego:

1. renowacja zabytków dziedzictwa kultury;

D. Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców:

1. zagospodarowanie przestrzenne miasta;
2. działania na rzecz powstawania nowych miejsc pracy na terenie gminy poprzez tworzenie dogodnych warunków inwestowania oraz zakładania własnej działalności gospodarczej.
3. zapewnienie atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu poprzez dostęp do infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej;

---

¹⁷ „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta Pszów do roku 2010”

Zadania planowane do realizacji w latach 2004-2006

Działanie		Nazwa planowanego zadania
A. Rozwój systemu komunikacji i infrastruktury społeczno - kulturowej		
A.1	Budowa rozbudowa i modernizacja obiektów kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych	Budowa zadaszzenia lodowiska wraz z pozostałą infrastrukturą obiektu
		Budowa sali widowiskowo - sportowej
		Modernizacja Miejskiego Ośrodka Kultury
A.2	Modernizacja infrastruktury społecznej	Termomodernizacja Szkoły Podstawowej nr 1
		Termomodernizacja Szkoły Podstawowej nr 2
		Termomodernizacja Szkoły Podstawowej nr 3
A.3	Modernizacja dróg lokalnych oraz chodników na terenie gminy	Modernizacja nawierzchni ulicy Konopnickiej wraz z budową chodnika
B. Poprawa stanu środowiska naturalnego		
B.1	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej	obiekt 3 etap końcowy (zlewnia ulicy Majakowskiego)
		kanalizacja ulicy Ks. Skwary do kopalni
		kanalizacja Pszowskiej do granicy Kokoszyc
		kanalizacja Traugutta do granicy Rydułtów
		kanalizacja osiedla Biernackiego
		kanalizacja ulicy Niepodległości (od Padarewskiego do Boh. Westerplatte
		kanalizacja ulicy Konopnickiej
		kanalizacja ulicy Śląskiej
		kanalizacja ulicy Komuny Paryskiej
		kanalizacja ulicy Pszowskiej (sięgacze)
		kanalizacja ulicy Niepodległości (od Padarewskiego do Obrońców Pokoju)
Kanalizacja Pszowskie Doły		
B.2	Rewitalizacja i zagospodarowanie terenów przemysłowych Kopalni "Rydułtowy - Anna"	Budowa obiektu sportowo-rekreacyjnego "Wrzosey"
B.3	Termomodernizacja budynków infrastruktury społecznej	Termomodernizacja gimnazjum
C. Poprawa stanu środowiska kulturalnego		
C.1	Renowacja zabytków dziedzictwa kultury	Renowacja Kalwarii Pszowskiej
D. Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców		
D.1	Zagospodarowanie przestrzenne miasta	Zagospodarowanie przestrzenne Centrum Miasta

3.1 Kryteria określające hierarchię ważności.

Poniższa lista zadań jest komplementarna z Wieloletnim Planem Inwestycyjnym przez którego rozumiemy świadomie przyjęty harmonogram realizacji optymalnie dobranej inwestycji (zarówno pod względem potrzeb strategicznych, jak i możliwości finansowania Miasta) ułożony tak, aby najlepiej wykorzystać dostępne środki inwestycyjne (własne i zewnętrzne) przy założeniu możliwie najkrótszych cykli realizacji inwestycji. Aby zapewnić optymalny dobór pakietu inwestycji do realizacji, a zarazem móc każdorazowo uzasadnić decyzję o odłożeniu, bądź odmowie realizacji danej inwestycji.

Aby ustalić kolejność zadań do realizacji opracowano na podstawie „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta Pszów” następujące kryteria ważności przyjmując skalę od 1 do 12:

1. Turystyka, sport i rekreacja (waga 11);
2. Ochrona Środowiska (waga 12);
3. Transport (waga 10);
4. Bezrobocie (waga 9);
5. Edukacja (waga 5);
6. Bezpieczeństwo (waga 3).

Kryteria te będą stosowane przy przyznawaniu priorytetów poszczególnym inwestycjom. Ważność poszczególnych kryteriów oceny inwestycji nie jest jednakowa. Z tego też względu poszczególnym kryteriom oceny zostają przypisane wagi liczbowe, odzwierciedlające ważność danego kryterium dla przyznania danemu zadaniu inwestycyjnemu wyższego lub niższego priorytetu. Poszczególnym kryteriom przyznaje się zróżnicowaną ważność, wyrażoną odpowiednimi wagami liczbowymi.

Zakłada się, że w Pszowie harmonogram inwestycyjny będzie układany zgodnie z listą prezentowaną w poniższym rozdziale jednak o rozpoczęciu realizacji danego zadania będzie decydował zestaw poniższych kryteriów selektywnych:

1. Zbieżność danej inwestycji z celami strategicznymi Miasta Pszów.
2. Możliwość korzystnego finansowania w danym momencie, w szczególności – dofinansowania ze źródeł zewnętrznych.
3. Gotowość do realizacji.

3.2 Lista zadań do zrealizowania według hierarchii ważności.

1. II etap budowy zadaszania lodowiska wraz z pozostałą infrastrukturą obiektu.
2. Kanalizacja ulicy Ks. Skwary do kopalni.
3. Kanalizacja ulicy Pszowskiej do granicy Kokoszyce.
4. Kanalizacja ulicy Traugutta do granicy Rydułtów.
5. Kanalizacja osiedla Biernackiego.
6. Kanalizacja ulicy Konopnickiej.
7. Kanalizacja ulicy Niepodległości (od Padarewskiego do Boh. Westerplatte).
8. Kanalizacja ulicy Niepodległości (od Padarewskiego do Obrońców Pokoju).
9. Kanalizacja ulicy Śląskiej.
10. Obiekt 3 etap końcowy (zlewnia ulicy Majakowskiego).
11. Kanalizacja ulicy Komuny Paryskiej.
12. Kanalizacja ulicy Pszowskiej (sięgacze).
13. Modernizacja Miejskiego Ośrodka Kultury.
14. Termomodernizacja gimnazjum.
15. Modernizacja nawierzchni ulicy Konopnickiej wraz z budową chodnika.
16. Budowa sali gimnastycznej w Gimnazjum.

Ponadto przygotowanie niezbędnej dokumentacji na poniższe projekty (w okresie 2004-2006):

1. Kanalizacja Pszowskie Doły – os. Kościuszki – KWK „Anna” – Krzyżkowice (etap IV, V, VI).
2. Termomodernizacja Szkoły Podstawowej nr 1.
3. Termomodernizacja Szkoły Podstawowej nr 2.
4. Termomodernizacja Szkoły Podstawowej nr 3.
5. Zagospodarowanie przestrzenne Centrum Miasta.
6. Budowa obiektu sportowo-rekreacyjnego "Wrzosa".
7. Renowacja Kalwarii Pszowskiej.

4. REALIZACJA ZADAŃ i PROJEKTÓW

Lp	Nazwa zadania	czas realizacji			oczekiwany wskaźnik produktu	zgodność ze studium zagospodarowania przestrzennego	szacunkowy koszt w tys zł
		zgromadzenie niezbędnej dokumentacji	planowany termin rozpoczęcia inwestycji	planowany termin zakończenia inwestycji			
1	II etap Budowy zadaszenia lodowiska wraz z pozostałą infrastrukturą obiektu	gotowa	III kw.2004r.	IV kw. 2005r.	rekultywacja zdegradowanego obszaru i budowa obiektu o łącznej pow. 546,6 mkw ; 8 miejsc pracy;	tak	2 369,45
2	Kanalizacja ulicy Skwary	gotowa	II kw. 2006r.	IV kw.2006r.	1917 mb(rurociąg grawitacyjny) 348 mb (rurociąg tłoczny)	tak	1 880,00
3	Kanalizacja ulicy Pszowskiej (od ulicy Śląskiej do granic Kokoszyc)	gotowa	II kw. 2006r.	IV kw. 2006r.	3169 mb kanalizacji snit.	tak	2 746,00
4	Kanalizacja ulicy Traugutta	gotowa.	II kw. 2006r.	IV kw. 2006r.	1308 mb kanalizacji snit.	tak	1 217,34
5	Kanalizacja osiedla Biernackiego	gotowa	II kw. 2005r.	IV kw. 2005r.	3252 mb kanalizacji snit.	tak	2 612,50
6	Kanalizacja ulicy Konopnickiej	gotowa	II kw. 2006r.	IV kw. 2006r.	1004 mb kanalizacji snit.	tak	680,00
7	Kanalizacja ulicy Niepodległości (od Padarewskiego do Boh. westerplatte)	gotowa	II kw. 2006r.	IV kw. 2006r.	1159 mb kanalizacji snit.	tak	815,90
8	Kanalizacja ulicy Niepodległości (od Padarewskiego do Obrońców Pokoju)	gotowa	II kw. 2006r.	IV kw.2006r.	1445 mb kanalizacji snit.	tak	1 266,00
9	Kanalizacja ulicy Śląskiej	gotowa	III kw. 2005r.	IV kw. 2005r.	2147 mb kanalizacji snit.	tak	2 000,00
10	Obiekt 3 etap końcowy (zlewnia ulicy Majakowskiego)	gotowa	II kw. 2006r.	IV kw. 2006r.	648 mb kanalizacji snit.	tak	768,42
11	Kanalizacja ulicy Komuny Paryskiej	inwestycja zrealizowana					
12	Kanalizacja ulicy Pszowskiej (sięgacze)	gotowa	II kw. 2006r.	IV kw. 2006r.	779 mb kanalizacji snit.	tak	300,00
13	Modernizacja Miejskiego Ośrodka Kultury	gotowa	IV kw. 2004r.	IV kw. 2005r.	modernizacja sali widowiskowa; wymiana siedzisk; wymiana stolarki okiennej	tak	650,00
14	Kompleksowa modernizacja systemu ciepłowniczego w Gimnazjum w Pszowie	gotowa	III kw. 2005r.	IV kw. 2006r.	redukcja zanieczyszczeń; wymiana stolarki okiennej;	tak	1079,48
15	Modernizacja nawierzchni ulicy Konopnickiej wraz z budową chodnika	gotowa	II kw. 2006r.	IV kw. 2006r.	554 mkw (chodnik); 5118 mkw (nawierzchnia); 5118 mkw (kanalizacja deszczowa)	tak	2 566,90
16	Renowacja Bazyliki p.w. NNMP	gotowa	III kw. 2004r.	IV kw. 2006r.	Odtworzenie malowideł wewnątrz Bazyliki; renowacja ołtarza gł. oraz 6 ołtarzy bocznych;	tak	687,07

Ponadto w okresie 2004 - 2006 w perspektywie realizacji poszczególnych inwestycji w latach następnych planuje się przygotowanie niezbędnej dokumentacji zgodnie z poniższą listą inwestycji

Lp	Nazwa zadania	czas realizacji			oczekiwany wskaźnik produktu	zgodność ze studium zagospodarowania przestrzennego	szacunkowy koszt w tysiącach zł
		zgromadzenie niezbędnej dokumentacji	planowany termin rozpoczęcia inwestycji	planowany termin zakończenia inwestycji			
1	Kanalizacja Pszoweskie Doły – os. Kościuszki – KWK „Anna” – Krzyżkowice (etap IV, V, VI)	2006r.	-	-	-	tak	-
2	Termomodernizacja Szkoły Podstawowej nr 1	2005r	-	-	-	tak	-
3	Termomodernizacja Szkoły Podstawowej nr 2	2005r.	-	-	-	tak	-
4	Termomodernizacja Szkoły Podstawowej nr 3	2005r.	-	-	-	tak	-
5	Zagospodarowanie przestrzenne Centrum Miasta	2006r. (projekt)	-	-	-	tak	-
6	Budowa obiektu sportowo-rekreacyjnego "Wrzosa"	2006r.	-	-	-	tak	-
7	Renowacja Kalwarii Pszowskiej	gotowa	-	-	-	tak	-

5. POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY

Pszów jest miastem intensywnie inwestującym w swój rozwój. Przy realizacji wielu przedsięwzięć miasto wykorzystuje nie tylko środki własne, ale również środki zewnętrzne. Znaczna część zadań o charakterze infrastrukturalnym wykonano korzystając ze środków rządowych takich jak MENIS, WUP w Katowicach oraz środków NFOSiGW i WFOSiGW. Pozyskane środki pozwoliły przyspieszyć realizację szeregu zadań znajdujących się od dawna w planach inwestycyjnych miasta. Poniższe zestawienie przedstawia zadania zrealizowane w Pszowie w latach 1998 – 2003:

- ü Budowa I etapu oczyszczalni wraz z kolektorami strategicznymi;
- ü Budowa 7,6 km kanalizacji sanitarnej wraz z kolektorami;
- ü Utworzenie Gminnego Centrum Informacji dla bezrobotnych;
- ü Budowa windy dla osób niepełnosprawnych w Przychodni w Pszowie;
- ü Kompleksowa modernizacja sztucznego lodowiska;
- ü Modernizacja obiektów oświatowych;
- ü Modernizacja budynków mieszkań komunalnych;
- ü Częściowa modernizacja budynku Miejskiego Ośrodka Kultury;
- ü Częściowa modernizacja Hotelu Miejskiego.

Warto wspomnieć także o pozyskanych w 2003 roku środkach unijnych z funduszu PHARE na realizację dwóch projektów wspierających rozwój współpracy z władzami czeskiego miasta partnerskiego Horni Benesov.

W 2003 roku miast pozyskało także dofinansowanie w wysokości 2 mln PLN na budowę zadania lodowiska w Pszowie w ramach „Funduszu na Rzecz Rozwoju Infrastruktury Lokalnej skierowanej na rozwój przedsiębiorczości” .

Należy podkreślić, iż cele i projekty do realizacji założone zarówno w PRL jak i w Strategii Zrównoważonego Rozwoju ściśle są związane projektami, które są planowane do realizacji zarówno przez samorząd jak i pozostałe lokalne instytucje zarówno społeczne jak i gospodarcza, nie tylko w ramach ZPORR, ale także z programów wspólnotowych oraz innych środków pomocowych takich jak PHARE, INTERREG, EFS itp. Niektóre z projektów planowanych do realizacji w najbliższych latach prezentowane są poniżej:

- Ü Renowacja Kalwarii oraz Bazyliki w Pszowie,
- Ü Rewitalizacja oraz zagospodarowanie na cele społeczno-kulturalne budynków lub obiektów przez stowarzyszenia działające na terenie Miasta;
- Ü Utworzenie Centrum Edukacji Ekologicznej;
- Ü Organizacja Corocznych Dni Promocji Zdrowia;
- Ü Organizacja spartakiady oraz wymiany dla dzieci i młodzieży przez lokalne kluby sportowe oraz stowarzyszenia.

Zadania przewidziane do realizacji przez Miasto Pszów w ramach PRL są zgodne z celami oraz priorytetami zawartymi w Strategii Województwa Śląskiego, jednym z takich zadań jest budowa obwodnicy miasta, która jest częścią budowy drogi ekspresowej Północ – Południe zwanej „drogą Południową”.

6. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Wszystkie zadania przyjęte do realizacji w ramach Planu Rozwoju Lokalnego objęte zostaną monitoringiem rzeczowym, który dostarczy danych obrazujących postęp we wdrażaniu programu oraz umożliwi ocenę jego wykonania.

Wskaźniki obrazujące postęp we wdrażaniu oraz rezultaty tych działań są podzielone na trzy kategorie:

1. wskaźniki produktu – odnoszą się do rzeczowych efektów działania,
2. wskaźniki rezultatu – odpowiadają one bezpośrednim i natychmiastowym efektom wynikającym z wdrożenia programu,
3. wskaźniki oddziaływania – obrazują konsekwencje danego programu wykraczające poza natychmiastowe efekty dla bezpośrednich beneficjentów. Oddziaływanie może odnosić się do efektów związanych bezpośrednio z podjętym działaniem ale pojawiających się po pewnym czasie oraz do efektów długookresowych, oddziałujących na szerszą populację i pośrednio tylko wynikających ze zrealizowanego działania.

Dla wymienionych w Planie Rozwoju Lokalnego zadań, w ramach przynależności do poszczególnych priorytetów i działań ZPORR, określone zostały następujące wskaźniki monitoringu:

PRIORYTET 3 Rozwój Lokalny

DZIAŁANIE 3.1 OBSZARY WIEJSKIE

Wskaźniki Produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Długość dróg powiatowych i gminnych (km) 2. Długość sieci kanalizacyjnych (km) 3. Ilość projektów kompleksowego uzbrojenia terenu przeznaczonego pod inwestycje (szt.) 4. Liczba projektów z zakresu lokalnej kultury (w tym ochrony dziedzictwa kulturowego) (szt.) 5. Liczba projektów z zakresu lokalnej infrastruktury turystycznej (szt.)
Wskaźniki Rezultatów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powierzchnia terenów inwestycyjnych, które stały się dostępne w wyniku budowy i modernizacji dróg oraz uzbrojenia terenu (ha) 2. Ilość osób korzystających z sieci kanalizacyjnej (%) 3. Ilość ścieków odprowadzonych i / lub oczyszczonych (hm³/miesiąc) 4. Liczba turystów (krajowych i zagranicznych)

Wskaźniki Oddziaływania	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wielkość migracji (saldo) 2. Dochody budżetu gminy z udziału w podatkach od osób fizycznych (w tys. PLN) 3. Dochody budżetu gminy z udziału w podatkach od osób prawnych (w tys. PLN) 4. Liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej (osoby)
-------------------------	--

DZIAŁANIE 3.2 OBSZARY PODLEGAJĄCE RESTRUKTURYZACJI

Wskaźniki Produktów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Długość dróg powiatowych i gminnych (km) 2. Długość sieci kanalizacyjnych (km) 3. Ilość projektów kompleksowego uzbrojenia terenu przeznaczonego pod inwestycje (szt.) 4. Liczba projektów z zakresu lokalnej kultury (w tym ochrony dziedzictwa kulturowego) (szt.) 5. Liczba projektów z zakresu lokalnej infrastruktury turystycznej (szt.)
Wskaźniki Rezultatów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powierzchnia terenów inwestycyjnych, które stały się dostępne w wyniku budowy i modernizacji dróg oraz uzbrojenia terenu (ha) 2. Ilość osób korzystających z sieci kanalizacyjnej (%) 3. Ilość ścieków odprowadzonych i / lub oczyszczonych (hm³/miesiąc) 4. Ilość turystów (krajowych i zagranicznych)
Wskaźniki Oddziaływania	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wielkość migracji (saldo) 2. Dochody budżetu gminy z udziału w podatkach od osób fizycznych (w tys. PLN) 3. Dochody budżetu gminy z udziału w podatkach od osób prawnych (w tys. PLN) 4. Liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej (osoby)

DZIAŁANIE 3.3 ZDEGRADOWANE OBSZARY MIEJSKIE, POPRZEMYSŁOWE, I POWOJSKOWE

Wskaźniki Produktów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powierzchnia usługowa w zrewitalizowanych dzielnicach i miastach (m²) 2. Powierzchnia usługowa na zrewitalizowanych terenach przemysłowych(m²) 3. Ilość projektów z zakresu lokalnej kultury (w tym ochrony dziedzictwa kulturowego) (szt.) 4. Liczba projektów z zakresu lokalnej infrastruktury turystycznej (szt.) 5. Powierzchnia wyremontowanej, przebudowanej infrastruktury publicznej na terenie rewitalizowanym (ha)
Wskaźniki Rezultatów	<ol style="list-style-type: none"> 1 Ilość przestępstw w miastach (%) 2. Ilość przedsiębiorstw zlokalizowanych na tym terenie objętym wsparciem (szt.) 3. Powierzchnia usługowa faktycznie wykorzystywana (m²) 4. Ilość miejsc pracy stworzonych na terenie zrewitalizowanym (szt.)

Wskaźniki Oddziaływania	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ilość mieszkańców na terenach poddanych rewitalizacji (osoby) 2. Wskaźnik bezrobocia wśród mieszkańców terenów zrewitalizowanych (%) 3. Migracje z terenów poddanych rewitalizacji (saldo)
----------------------------	---

DZIAŁANIE 3.5 LOKALNA INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

Wskaźniki Produktów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ilość projektów edukacyjnych 2. Powierzchnia nowych lub zmodernizowanych obiektów przeznaczonych na cele dydaktyczne i sportowe (m2)
Wskaźniki Rezultatów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ilość uczniów i wychowanków korzystających z lokalnych obiektów edukacyjnych i sportowych (osoby)
Wskaźniki Oddziaływania	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ilość absolwentów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. 2. Liczba osób korzystających z obiektów sportowych

7. PLAN FINANSOWY NA LATA 2004 – 2006.

Lp	Nazwa zadania	Okres realizacji	koszt zadania w tys zł	Podmioty uczestniczące w finansowaniu	Źródła finansowania (kwoty w tys zł)			
					Budżet JST	Budżet państwa	Środki prywatne	Środki UE
1	II etap Budowy zadaszenia lodowiska wraz z pozostałą infrastrukturą obiektu	2004 - 2005	2 369,45	Budżet Miasta, UE	682,84	-	-	1686,61
2	Kanalizacja ulicy Ks. Skwary	2006	1 880,00	Budżet Miasta, UE, Budżet Państwa	282,00	188,00	-	1 410,00
3	Kanalizacja ulicy Pszowskiej (od ulicy Śląskiej do granic Kokoszyc)	2006	2 746,00	Budżet Miasta, UE, Budżet Państwa	411,90	274,60	-	2 059,50
4	Kanalizacja ulicy Traugutta	2006	1 217,34	Budżet Miasta, UE, Budżet Państwa	468,68	-	-	748,66
5	Kanalizacja osiedla Biernackiego	2005	2 612,50	Budżet Miasta, UE, Budżet Państwa	391,88	261,26	-	1 959,38
6	Kanalizacja ulicy Konopnickiej	2006	680,00	Budżet Miasta, UE, Budżet Państwa	102,00	68,00	-	510,00
7	Kanalizacja ulicy Niepodległości (od Padarewskiego do Boh. westerplatte)	2006	815,90	Budżet Miasta, UE, Budżet Państwa	122,39	81,59	-	611,93
8	Kanalizacja ulicy Niepodległości (od Padarewskiego do Obrońców Pokoju)	2006	1 266,00	Budżet Miasta, UE, Budżet Państwa	189,90	126,60	-	949,50
9	Kanalizacja ulicy Śląskiej	2005	2 000,00	Budżet Miasta, UE, Budżet Państwa	520,94	-	-	1479,06
10	Obiekt 3 etap końcowy (zlewnia ulicy Majakowskiego)	2006	768,42	Budżet Miasta, UE, Budżet Państwa	353,70	-	-	414,72
11	Kanalizacja ulicy Komuny Paryskiej	inwestycja zrealizowana						
12	Kanalizacja ulicy Pszowskiej (sięgacze)	2006	300,00	Budżet Miasta, UE, Budżet Państwa	45,00	30,00	-	225,00
13	Modernizacja Miejskiego Ośrodka Kultury	2004 - 2005	650,00	Budżet Miasta, UE, Budżet Państwa	97,50	65,00	-	487,50
14	Kompleksowa modernizacja systemu ciepłowniczego w Gimnazjum w Pszowie	2005 - 2006	1 079,48	Budżet Miasta, UE, Budżet Państwa	161,92	107,95	-	809,61
15	Modernizacja nawierzchni ulicy Konopnickiej wraz z budową chodnika	2006	2 566,90	Budżet Miasta, UE, Budżet Państwa	385,04	256,69	-	1 925,18
16	Renowacja Bazyliki p.w. NNMP	2004-2006	687,07	Budżet Państwa, UE, Środki Prywatne	-	137,41	137,41	412,25

8. SYSTEM WDRAŻANIA

System wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego Miasta Pszów jest realizowany w oparciu o system wdrażania pomocy strukturalnej Unii Europejskiej. Miasto korzystając ze środków finansowych funduszy strukturalnych Unii Europejskiej jest zobowiązane przestrzegać zasad i procedur wspólnotowych, które zostały określone w Rozporządzeniu z dnia 21 czerwca 1999 r. Nr 1260/1999 wprowadzającym ogólne przepisy odnośnie funduszy strukturalnych oraz rozporządzenia odnoszących się do poszczególnych funduszy strukturalnych.

Poszczególne projekty będą wdrażane w oparciu o zasady wydatkowania środków wg źródeł ich pochodzenia. W niektórych sytuacjach może to oznaczać, że podmiot korzystający z różnych źródeł finansowania będzie musiał sprostać wielu wymaganiom formalnym. Dotyczy to w szczególności odmiennych zasad wykorzystania środków pochodzących ze źródeł krajowych oraz środków pochodzących ze źródeł unijnych.

Opracowanie Planu Rozwoju Lokalnego w drodze konsultacji społecznych zostało powierzone Zespołowi ds. Promocji, Zamówień Publicznych i Środków Pomocowych przy Referacie Architektury, Inwestycji, Remontów i Gospodarki Gruntami. Funkcję koordynatora zespołu zadaniowego przygotowującego PRL pełni kierownik powyższego referatu.

Realizację i koordynację wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego prowadzi Burmistrz Miasta w Pszowie, pod nadzorem Rady Miasta.

Plan Rozwoju Lokalnego wdrażany będzie poprzez realizację poszczególnych zadań przedstawionych w rozdziale IV powyższego Planu.

Realizacja poszczególnych zadań prowadzona będzie przez Burmistrza Miasta przy pomocy pracowników Referatu Architektury, Inwestycji, Remontów i Gospodarki Gruntami oraz Zespołu ds. Promocji, Zamówień Publicznych i Środków Pomocowych. Powyższy zespół zadaniowy będzie sprawować następujące funkcje:

- Ø bieżąca ocena stopnia wdrożenia poszczególnych zadań,
- Ø składanie raportów z realizacji zadań Burmistrzowi Miasta oraz przygotowywanie materiałów informacyjnych i sprawozdawczych dla Rady Miasta,
- Ø wnioskowanie aneksów oraz uaktualnień do Planu Rozwoju Lokalnego,
- Ø przygotowywanie sprawozdań z osiągniętych założonych wskaźników poszczególnych zadań, jak i całego Planu Rozwoju Lokalnego.

9. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

9.1 System monitorowania Planu Rozwoju Lokalnego

Kluczowe znaczenie w monitoringu i stymulowaniu realizacji Planu posiadać będzie Burmistrz Miasta oraz Rada Miasta. Główną ich rolą będzie monitorowanie przebiegu zadań zawartych w Planie oraz ewentualne interweniowanie w przypadku stwierdzenia opóźnień lub nieuzasadnionej rezygnacji z realizacji zadania.

9.2 System oceny Planu Rozwoju Lokalnego

Skuteczność Planu poddawana będzie bieżącej ocenie. Sprawowana ona będzie przez Burmistrza Miasta Pszów oraz Radę Miasta przy pomocy zawartych w punkcie VI wskaźników monitorowania oraz na podstawie półrocznych raportów i sprawozdań opracowywanych przez pracowników referatu Architektury, Inwestycji, Remontów i Gospodarki Gruntami oraz Zespołu ds. Promocji, Zamówień Publicznych i Środków Pomocowych.

Przewiduje się aktualizację Planu w cyklu rocznym pod koniec roku budżetowego. Opracowanie aktualizacji PRL`u oraz planu poszczególnych zadań będzie odbywało się na drodze konsultacji ze społeczeństwem, lokalnymi organizacjami i przedsiębiorcami.

9.3 Komunikacja społeczna – sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi.

Plan Rozwoju Lokalnego został opracowany na podstawie Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta Pszów. Strategię opracował zespół powołany przez Burmistrza, w celu przeprowadzenia konsultacji społecznych w procesie opracowywania strategii udział wzięli przedstawiciele środowisk społeczno-gospodarczych zarówno sektora publicznego, prywatnego jak i organizacji pozarządowych i związków wyznaniowych.

Zadaniem strategii informacyjnej będzie:

- Ü zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o możliwościach uzyskania wsparcia w ramach funduszy strukturalnych dla wszystkich grup docelowych na terenie Miasta Pszów;
- Ü zapewnienie czytelnej informacji o kryteriach oceny i wyboru projektów oraz obowiązujących w tym zakresie procedurach;
- Ü zapewnienie bieżącego informowania opinii publicznej o zakresie i wymiarze pomocy wspólnotowej dla poszczególnych projektów i rezultatach działań na poziomie Miasta;
- Ü zapewnienie współpracy z instytucjami zaangażowanymi w monitorowanie i realizowanie Planu Rozwoju Lokalnego w zakresie działań informacyjnych i promocyjnych poprzez wymianę informacji i wspólne przedsięwzięcia;
- Ü inicjowanie dodatkowych działań promocyjnych o zasięgu lokalnym;

Powyższą strategię informacyjną będzie realizował między innymi powołany przez Burmistrza Miasta Zespół ds. Promocji, Zamówień Publicznych i Środków Pomocowych przy referacie Architektury, Inwestycji, Remontów i Gospodarki Gruntami.

Działania podejmowane w ramach Planu Rozwoju Lokalnego Miasta Pszów będą uwzględniały specyficzne potrzeby wymienionych grup docelowych, jeśli chodzi o zakres informacji oraz użyte instrumenty w celu osiągnięcia maksymalnej skuteczności.

- Ü Opinia publiczna – powszechna wiedza na temat działań związanych z wdrażaniem oraz wykorzystaniem środków Unii Europejskiej służyć będzie prezentacji korzyści płynących z członkostwa we Wspólnocie, budowaniu pozytywnego wizerunku podmiotów zaangażowanych w proces wdrażania pomocy, jak również przyczyni się do poparcia dla inwestycji, których bezpośrednim beneficjentem będzie społeczność lokalna Miasta.
- Ü Beneficjenci – to osoby, instytucje lub grupy społeczne bezpośrednio korzystające z wdrażanej pomocy. Będą to:
  - § Podmioty będące jednostkami podlegającymi samorządowi gminnemu bądź realizujące zadania gminy;
  - § Podmioty gospodarcze;
  - § Organizacje zrzeszające przedsiębiorców;
  - § Jednostki edukacyjne;
  - § Organizacje pozarządowe;
  - § Inne organizacje społeczne.

W celu realizacji polityki informacyjnej wykorzystywane będą następujące instrumenty:

- § Konferencje, seminaria, wykłady, prezentacje;
- § Informowanie o projektach oraz ich promocja przez beneficjentów;
- § Serwisy internetowe;
- § Publikacje, broszury informacyjne, ulotki, reklamy, plakaty i inne materiały;
- § Współpraca z mediami – radio, prasa, telewizja o zasięgu lokalnym i regionalnym.